

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

Fakulta
tělesné kultury

**ANALÝZA HERNÍCH KOMBINCÍ SE ZAPOJENÍM PIVOTA NA ME
2022 V HÁZENÉ ŽEN**

Bakalářská práce

Autor: Adéla Protivánková

Studijní program: Tělesná výchova pro vzdělávání a společenské vědy
pro vzdělávání

Vedoucí práce: Mgr. Jan Bělka, Ph.D.

Olomouc 2023

Bibliografická identifikace

Jméno autora: Adéla Protivánková

Název práce: Analýza herních kombinací se zapojením pivota na ME 2022 v házené žen

Vedoucí práce: Mgr. Jan Bělka, Ph.D.

Pracoviště: Katedra sportu

Rok obhajoby: 2023

Abstrakt:

Cílem této bakalářské práce byla analýza útočných herních kombinací se zapojením pivota na Mistrovství Evropy v házené žen ve Slovinsku roku 2022. Analýzu jsem sestavila ze sedmi utkání základní a hlavní skupiny a následně z utkání prvních pěti míst a semifinále. Celkem jsem tedy sledovala 11 utkání. Hlavním cílem bylo zjistit, jak je pivot do kombinací zapojován, jak moc kombinací ovlivní jeho postavení a jakou má post pivota efektivitu při útočných kombinacích. Všechna analyzovaná utkání a vybrané prvky jsem si zaznamenávala do vlastních archů a následně vytvořila grafy v programu MS Excel. Výsledky dokazují, že postavení pivota hraje při útočných herních kombinacích velkou roli při zakončení.

Klíčová slova:

házená, sport, kolektiv, pivot, kombinace, sportovní výkon, herní výkon, mistrovství Evropy v házené žen

Souhlasím s půjčováním práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical identification**Author:** AdélaProtivánková**Title:** Analysis of game combinations involving the pivot at the European Championship 2022 in women's handball**Supervisor:** Mgr. Jan Bělka, Ph.D.**Department:** Department of Sport**Year:** 2023**Abstract:**

The aim of this bachelor's thesis was the analysis of offensive game combinations with the involvement of a pivot at the European Women's Handball Championship in Slovenia in 2022. I compiled the analysis from seven matches of the basic and main groups and then from the matches of the first five places and the semi-finals. I watched a total of 11 matches. The main goal was to find out how the pivot is involved in combinations, how much the combination will affect his position and how effective the pivot post is in offensive combinations. I recorded all analyzed matches and selected elements in my own sheets and then created graphs in MS Excel. The results prove that the position of the pivot plays a big role in the finishing in offensive game combinations.

Keywords:

handball, sport, group, pivot, combination, sport performance, European women's handball championship

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem tuto práci zpracovala samostatně pod vedením Mgr. Jana Bělky, Ph.D., uvedla všechny použité literární a odborné zdroje a dodržovala zásady vědecké etiky.

V [Název obce] dne [Zadejte datum]

.....

Děkuji Mgr. Janu Bělkovi za pomoc, připomínky, konzultace a cenné rady, které mi při zpracování bakalářské práce poskytl.

OBSAH

Obsah	7
1 Úvod	9
2 Přehled poznatků	10
2.1 Charakteristika házené	10
2.2 Pravidla házené.....	10
2.2.1 Hřiště	10
2.2.2 Míč.....	12
2.2.3 Hrací doba	12
2.2.4 Družstvo.....	13
2.2.5 Time-out.....	14
2.2.6 Střídání	14
2.2.7 Brankoviště.....	14
2.2.8 Hra s míčem.....	15
2.2.9 Pasivní hra	15
2.2.10Fauly	15
2.2.11Fauly vyžadující trest	16
2.2.12Nesportovní chování	16
2.3 Herní posty v házené	17
2.3.1 Křídlo	18
2.3.2 Spojka	18
2.3.3 Pivot.....	19
2.3.4 Brankář	19
2.4 Sportovní výkon.....	20
2.4.1 Faktory ovlivňující sportovní výkon.....	20
2.5 Herní výkon.....	21
2.5.1 Individuální herní výkon	22
2.5.2 Týmový herní výkon	23
2.5.3 Herní výkon v házené	23
2.6 Systematika v házené	24
2.6.1 Herní činnosti jednotlivce.....	25

2.6.2	Herní kombinace	27
2.6.3	Herní systémy družstva	27
2.7	Etapy vrcholové sportovní přípravy.....	28
2.7.1	Etapa sportovní předpřípravy.....	29
2.7.2	Etapa základního tréninku.....	29
2.7.3	Etapa specializovaného tréninku.....	29
2.7.4	Etapa tréninku maximální sportovní výkonnost.....	30
2.8	Diagnostika ve sportovních hrách	30
2.9	Utkání a jeho specifika.....	30
3	Cíle.....	32
3.1	Hlavní cíl.....	32
3.2	Dílčí cíle.....	32
3.3	Výzkumné otázky.....	32
3.4	Úkoly práce	32
4	Metodika	33
4.1	Charakteristika výzkumného souboru	33
4.2	Popis vlastního výzkumu.....	35
4.3	Analýza odborné literatury.....	36
4.4	Tvorba záznamů herních kombinací.....	36
4.5	Statistické zpracování dat.....	37
5	Výsledky.....	38
5.1	Vyhodnocení všech sledovaných utkání.....	38
5.2	Analýza družstva Norska.....	46
5.3	Analýza družstva Dánska	48
5.4	Analýza družstva Černé Hory.....	50
5.5	Analýza družstva Francie	52
5.6	Analýza družstva Švédska	54
5.7	Analýza družstva Nizozemska	56
6	Závěry	58
7	Souhrn	59
8	Summary	60
9	Referenční seznam	61

1 ÚVOD

Házená je kolektivní míčový sport. Je považován za jeden z nejkompexnějších a zároveň nejtvrďších sportů. Jde o fyzicky náročný sport, ve kterém se vyskytuje celá řada osobních soubojů. Velkou roli také hrají útočné i obranné systémy a k nim správně zvolená taktika. Pokud chce tým dosáhnout úspěchu, musí každý jeden post na hřišti plnit svůj úkol, který je předem daný.

Sama házenou hraji několik let na pozici pivota, a právě proto jsem si toto téma vybrala. V moderní házené je pivot neopomenutelný post, který se doslova bije za své spoluhráče a vytváří jim prostor pro střelbu. Domnívám se, že právě tento post je velmi důležitý a mnohdy opomíjený. Přitom právě postavení pivota může často úplně změnit zakončení v útočné kombinaci. Postavení pivota se může lišit při stejných kombinacích u různých týmů.

Úspěšnost střelby pivotů se dá považovat za největší. Právě proto jsem si vybrala zapojení pivota do herních kombinací na mistrovství Evropy žen 2022 uskutečněném ve Slovinsku. Měla jsem možnost zhlédnout ty nejlepší hráčky Evropy a jejich odlišné zapojení postu pivota do svých kombinací, kde i malý rozdíl v postavení hraje velkou roli.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Charakteristika házené

Házená je sportovní hra, jejíž podoba vznikla na začátku 20. století na různých místech Evropy, prolínáním her s míčem. Základem je dánský haandbold. (Tkadlec & Tůma, 2002).

„Házená je kontaktní týmová sportovní hra, která zahrnuje vysoce intenzivní krátkodobé pohyby hráčů, jako jsou například sprint, skoky, blokování či střelba. Hráči házené musí dobře koordinovat své pohyby v běhu, ve výskoku, při změně směru se specifickými dovednostmi, jako přihrávání, chytání míče, střelba, driblink, uvolnění s míčem“ (Bělka et al., 2021, 15). Házená patří k těm hrám, ve kterých je Česká republika dlouhodobě považována za úspěšnou. Uskutečňují se v ní mistrovství světa, kontinentální mistrovství a je samozřejmě součástí olympijských her (Bělka & Salčáková, 2014).

2.2 Pravidla házené

2.2.1 Hřiště

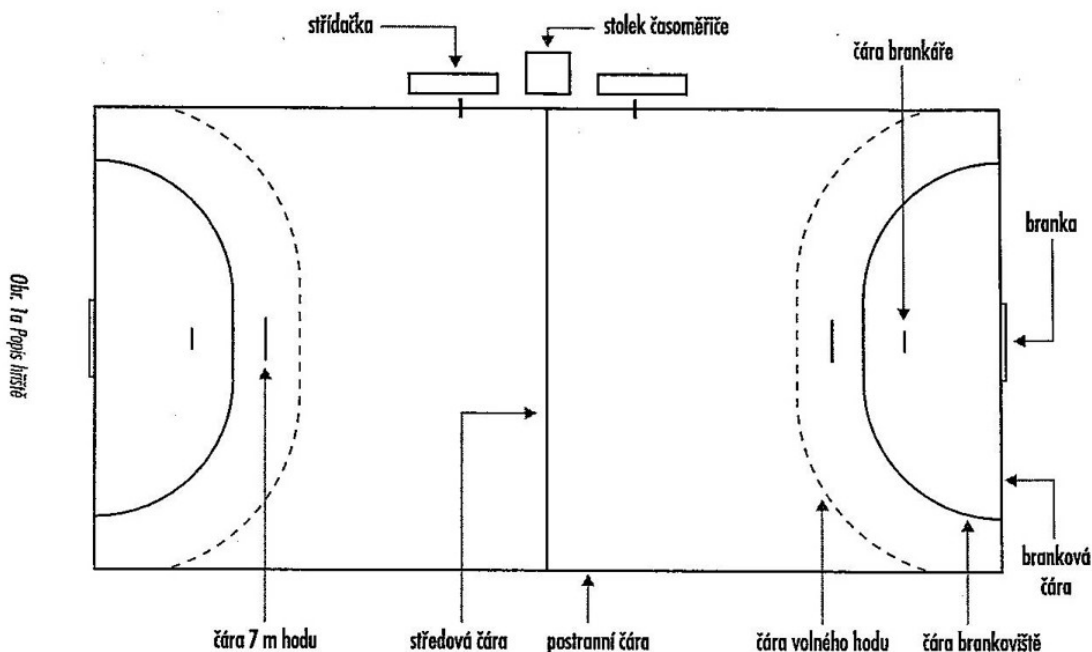
Házená je velmi dynamická hra, která se hraje na hřišti obdélníkového tvaru. Hřiště je ohraničeno dvěma postranními čarami dlouhými 40 metrů na delší straně a dvěma brankovými čarami dlouhými 20 metrů na straně kratší. Půlono je středovou čarou. (Jančálek et al., 1989). Na středové čáře je přesně v polovině kruh, který musí splňovat rozměr 4 metrů v průměru. Tento kruh slouží k výhozu po gólu. Na každé z polovin je brána, která má své brankoviště (Konečný, 2022).

Branka stojí ve středu každé brankové čáry. Je velká 2 metry na výšku a 3 metry na šířku. Branka musí mít opatřenou síť tak, aby v ní hozený míč zůstal. Je důležité, aby každá branka byla pevně připevněna k podlaze nebo ke stěně za ní. Branky by měly být umístěny tak, aby byly zadní hrany tyčí v jedné linii se zadním okrajem brankové čáry. Tyče jsou spojeny v horní části vodorovným břevnem. Břevno s brankami musí mít čtvercový průřez o velikosti 8× 8 cm. Branky jsou natřeny minimálně ze tří stran viditelných z hřiště pruhy dvou kontrastních barev tak, aby byly dobře rozpoznatelné od pozadí, nejčastěji to bývají barvy červená a bílá (Konečný, 2022).

Obrázek 2

Hřiště na házenou (Český svaz házené, 2022).

2.2.2 Míč

Míč musí být kulatý. Zhotovován je z kůže nebo syntetického materiálu, kdy vnější materiál nemůže být hladký ani lesklý. Družstva jednotlivých věkových kategorií používají míče jiných velikostí (obvod a váha):

- Žákyně (8-14 let) a žáci (8-12 let) využívají velikosti 1 (IHF), 50-52 cm, 290-330 g.
- Ženy, dorostenky (14 let a starší) a žáci (12-16 let) využívají velikosti 2 (IHF), 54-56 cm a 325-375 g.
- Muži a dorostenci (16 let a starší) využívají velikosti 3 (IHF), 58-60 cm a 425-475 g.

Pro každé utkání musí být vybrány dva míče. Náhradní je u stolku časoměřiče a je použit tehdy, pokud o tom rozhodčí rozhodne (Konečný, 2022).

2.2.3 Hrací doba

Házená se hraje na dva poločasy, kdy jeden poločas trvá 30 minut. Poločasová přestávka je dlouhá 10 minut. Výjimku tvoří mládežnické kategorie, kdy hrací doba dětí od 8 do 12 let trvá 2x20 minut. Mládežnické kategorie od 12 do 16 let hrají dva poločasy po 25 minutách.

Děti, mladší 8 let hrají tzv. miniházenou. U dětí má poločasová přestávka trvání 10 minut (Konečný, 2022).

Každé utkání začíná hvizdem rozhodčího, následným spuštěním časomíry a zahajovacím výhozem. Hrací doba končí automatickým závěrečným signálem časoměřiče. Pokud takový signál nezazní, rozhodčí musí hru ukončit zapískáním. Všechna porušení pravidel a nesportovní chování, ke kterému došlo před závěrečným signálem nebo s jeho zazněním, musí být potrestána i v případě, že mají volný hod nebo sedmimetrový hod provést až po závěrečném signálu (Konečný, 2022).

Může nastat situace, která vyžaduje prodloužení. Pokud je stav nerozhodný po skončení hrací doby a je nezbytně nutné určit vítěze, pak následuje prodloužení. Prodloužení se hraje na 2 poločasy po 5 minutách s přestávkou dlouhou 1 minutu. Pokud není utkání ani po prvním prodloužení ještě rozhodnuto, následuje po pětiminutové přestávce druhé prodloužení opět 2 × 5 minut s 1minutovou přestávkou v poločase. Nerozhodne-li se ani v něm, postupuje se při určení vítězů podle rozpisu dané soutěže. Má-li být vítěz určen po střelbě 7m hodů, postupuje se takto (Konečný, 2022).

2.2.4 Družstvo

Do zápasu smí nastoupit pouze družstvo v povoleném maximálním počtu 16 hráčů. Na hřišti je daný počet 7 hráčů, kdy 6 je v poli a 1 zaujímá roli brankáře. Ostatní hráči jsou na střídačce a mohou kdykoli vystřídat hrající hráče. Střídání musí vždy proběhnout ve vymezeném území. Brankaře mohou zastoupit i hráči, pokud mají označení brankáře a naopak (Český svaz házené, 2022). Družstvo může hrát se 7 hráči v poli, pokud se hraje bez brankáře. Do utkání musí nastoupit nejméně 5 hráčů do pole. Družstvo během utkání smí ustanovit nejvýše 4 funkcionáře družstva. Tito funkcionáři nesmějí být v průběhu utkání vyměněni (Konečný, 2022).

Povinností je, aby všichni hrající hráči z jednoho družstva měli stejné jednotné oblečení. Kombinace barev i designu u oblečení obou družstev musí být zřetelně rozeznatelné. Hráči družstva, kteří do utkání nastupují jako brankáři, musí mít oblečení stejné barvy, ale musí se lišit od barev všech hráčů v poli obou družstev i brankářů soupeře. Na dresech je nutné, aby byla také viditelná čísla, na zádech alespoň 20 cm vysoká a vepředu nejméně 10 cm vysoká. Povolená jsou čísla od 1 do 99 (Konečný, 2022).

Společným sportovním cílem celého družstva je vítězství v utkání a následně v soutěži (Jančálek et al., 1989).

2.2.5 Time-out

Time-out, neboli přerušení hrací doby, zaznívá v případě, že:

- jedno družstvo si vyžádalo time-out (minutová přestávka),
- bude uděleno vyloučení nebo diskvalifikace,
- hvizd časoměřiče nebo technického delegáta,
- nezbytná domluva mezi rozhodčími v souladu s pravidlem.

Porušení pravidel během time-outu je posuzováno stejně jako porušení pravidel v hrací době. Po time-outu se hra zahajuje zapískáním. Každé družstvo má nárok na 3 time-outy během celých 60 minut. Time-outy pokládá na stolek časoměřiče trenér svého družstva (Konečný, 2022).

2.2.6 Střídání

Střídání hráčů může probíhat kdykoli a opakovaně bez hlášení zapisovateli. Jakmile střídající hráč opustí plochu, do hry může vstoupit hráč z lavičky. Důležité je, aby střídající hráči opouštěli hrací plochu a zpátky na ni vstupovali přes vlastní čáru pro střídání. To platí i u střídání brankářů. Chybné střídání se trestá vyloučením hráče na 2 minuty. Pokud chybně střídá více hráčů při jedné konkrétní situaci, potrestán ten hráč, který se přestupku dopustil jako první. Hra bude pokračovat volným hodem soupeřů. Pokud do hry vstoupí nadpočetný hráč, taktéž obdrží trest 2 minut. To znamená, že družstvo musí hrát v oslabení o jednoho hráče na hrací ploše a hrací plochu musí opustit také nadpočetný hráč. Po obdržení dvouminutového trestu nesmí hráč na hrací plochu vstoupit. Pokud toto pravidlo nedodrží, ihned dostává další dvouminutový trest. Toto vyloučení nastává hned, takže družstvo musí být redukováno o dalšího hráče (Konečný, 2022).

2.2.7 Brankoviště

Do území brankoviště smí vstoupit pouze brankář. Hráči v poli nesmějí hrát v brankovišti svém ani v soupeřově. Při vstupu hráče z pole do brankoviště je rozhodováno dle závažnosti. Pokud útočící hráč vstoupil do brankoviště s míčem, nebo pokud získal výhodu vstupem do brankoviště, pak následuje hod brankáře bránícího družstva. Pokud do brankoviště vstoupil bránící hráč, získal výhodu, ale nezabránil útočícímu družstvu v jasné brankové příležitosti, pak následuje volný hod. Jiná situace nastane, pokud bránící hráč vstupem do brankoviště zabránil,

v jasné brankové příležitosti, pak je odpískán sedmimetrový hod útočícím hráčem (Konečný, 2022).

Při vstupu do brankoviště existují také výjimky, které se netrestají, například když do brankoviště vstoupí hráč po odehrání míče a nezpůsobí tím nějakou nevýhodu pro protihráče nebo výhodu pro svůj tým (Konečný, 2022).

2.2.8 Hra s míčem

Házená se hraje jedním míčem. Míč je povoleno zasáhnout rukou, paží, hlavou, stehnem, kolenem nebo trupem. Od kolen níž je zakázáno se míče dotknout. Jedinou výjimkou jsou brankáři, ti mohou míč zasáhnout i nohama. Hráči mohou míč držet maximálně 3 sekundy, a to i když míč leží na hrací ploše. Je dovoleno s ním udělat nanejvýš 3 kroky, pak může začít hráč driblovat nebo míč odhodit (Český svaz házené, 2022). Za jeden krok se považuje, pokud hráč stojí oběma nohama na zemi, jednu zvedne a položí jinam nebo ji posune. Dále se za jeden krok považuje, když se hráč dotkne plochy jednou nohou, chytí míč a následně se dotkne druhou nohou hrací plochy. Za jeden krok je také bráno dotknutí se nohou plochy po skoku a potom provedení skoku nebo dotyk hrací plochy (Konečný, 2022).

2.2.9 Pasivní hra

Držení míče družstva nesmí probíhat bez očividného pokusu o útočnou akci. Je taktéž zakázáno opakované zdržování při výhozu, volném hodu, vhažování nebo hodu brankáře. To je posuzováno jako pasivní hra, při níž rozhodčí ukazují varovný signál zvednutím ruky. To znamená, že míč v držení daného družstva bude maximálně po dobu 4 jeho přihrávek. Pokud je překročen limit, rozhodčí pískají pasivní hru a míč získává druhé družstvo, které rozehrává z místa přerušování hry volným hodem (Konečný, 2022).

2.2.10 Fauly

V házené je dovoleno vypichovat, či otevřenou rukou odebírat míč soupeři. Je možné také používat pokrčené paže ke kontaktu s tělem soupeře a kontrolovat jeho pohyb. Může se také blokovat soupeře tělem při soupeření o pozici na hřišti. Toto jsou fauly, které nejsou nijak trestány a jsou povoleny. Naopak za nepovolené zákroky jsou brány situace jako vyražení nebo vytrhnutí míče z rukou soupeře. Není povoleno ani blokování soupeře rukama, pažemi, nohama nebo používání jiných částí těla k vytlačení protihráče z místa. Dále není povoleno protihráče jakkoli držet, svírat a zabraňovat mu v pohybu. Je zakázáno nabíhat a naskakovat do protihráče (Konečný, 2022).

2.2.11 Fauly vyžadující trest

Zákroky směřující proti tělu soupeře, ať už převážně nebo výlučně, musí být potrestány osobním trestem. Takový faul je progresivně potrestán, nejdříve napomenutím (žlutou kartou), poté vyloučením na 2 minuty a následně diskvalifikací, kdy hráč dostává červenou kartu, po obdržení tří dvouminutových trestů. Je nařízen také volný hod nebo 7metrový hod (Konečný, 2022).

Existují fauly, které musí být potrestány vyloučením na 2 minuty bez ohledu na to, zda daný hráč dostal předtím napomenutí. Toto pravidlo bývá uplatněno především v případě, kdy faulující hráč nebere ohled na ohrožení protihráče. Patří sem fauly spáchané s vysokou intenzitou nebo proti protihráči v rychlém běhu, svírání protihráče po dlouhou dobu nebo stažení protihráče k zemi, fauly směřující na hlavu, hrdlo nebo krk, tvrdé údery vedené na tělo nebo střeleckou ruku, pokusy narušit kontrolu těla protihráče a nabíhání nebo naskakování do soupeře vysokou rychlostí (Konečný, 2022).

K diskvalifikaci hráče dochází v případě, kdy ohrozí soupeře způsobem ohrožujícím jeho zdraví. Extrémní nebezpečí pro zdraví protihráče se bere z intenzity faulu nebo ze skutečnosti, že protihráč není na faul vůbec připraven a nemůže se chránit, například ve výskoku, běhu (Konečný, 2022).

2.2.12 Nesportovní chování

Nesportovním chováním jsou posouzené všechna slovní i mimoslovní vyjádření, která nejsou v souladu s fair play a sportovním přístupem. To se vztahuje jak k hráčům, tak k funkcionářům celého družstva. Nesportovní chování může být trestáno žlutou kartou, vyloučením na 2 minuty, ale také diskvalifikací (Konečný, 2022).

Za nesportovní chování vyžadující napomenutí jsou brány protesty proti rozhodnutí rozhodčích, obtěžování soupeře nebo spoluhráče slovy nebo gesty, zdržování v provedení formálních hodů družstva soupeře nedodržením 3metrové vzdálenosti nebo jiným způsobem, pokusy ovlivnit posouzení akce přeháněním následků a „divadelním“ výstupem, aktivní blokování střely nebo přihrávky nohou nebo opakovaný vstup do brankoviště z taktických důvodů (Konečný, 2022).

Některé projevy nesportovního chování jsou brány jako závažnější, tudíž jsou trestány 2minutovým trestem. Patří sem hlasité protesty a silná gestikulace, provokativní chování, neposkytnutí okamžitě míče soupeři po rozhodnutí rozhodčích, bránění v přístupu k míči, který se dostal do prostoru pro střídání, nastřelení brankáře do hlavy (Konečný, 2022).

Mezi hrubé nesportovní chování vyžadující okamžitou diskvalifikaci patří odhození či úder míče po výroku rozhodčích demonstrativním způsobem, demonstrativní odmítání chytat 7metrový hod brankářem, úmyslné hození míče na protihráče po přerušení hry, nastřelení brankáře do hlavy z 7metrového hodu, nastřelení obránce do hlavy z volného hodu a v neposlední řadě oplácení faulů (Konečný, 20022).

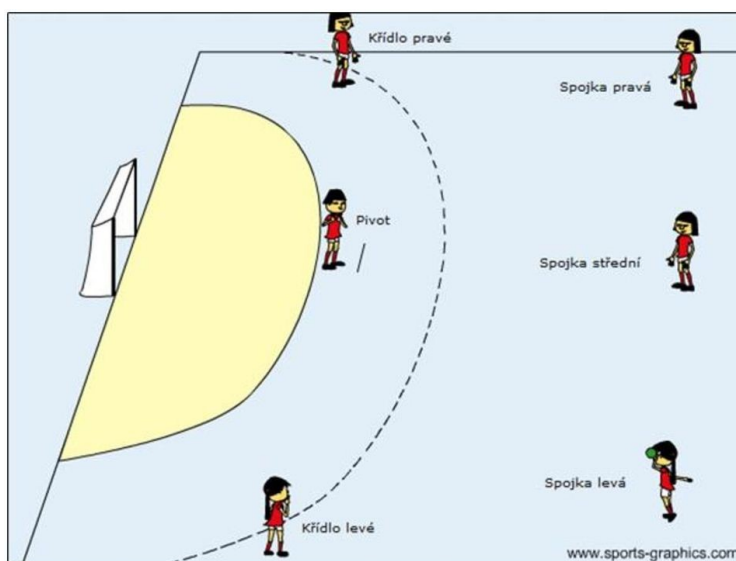
2.3 Herní posty v házené

V házené, ostatně jako v jiných sportovních hrách, se setkáváme s určitými hráčskými posty. Každý hráč na hřišti má svou vlastní funkci, měl by plnit specifické úkoly tak, aby v družstvu prosperoval. V brankovišti se pohybuje brankář. V hřišti na úplném pravém kraji hraje pravé křídlo a vedle něj pravá spojka. Ve střední části hřiště se pohybuje střední spojka a pivot. Na levé straně je levá spojka a na samotném kraji levé křídlo.

Jsou používány dva pojmy, a to hráčská funkce a role. Hráčská role se vztahuje na sociální status hráče. Máme role formální a neformální, příkladem formální role je určený kapitán a neformální přirozený vůdce nebo autorita. Každá funkce je jedinečná, protože je specifická prostorem působení a rejstříkem uplatňovaných herních činností. Hráčská funkce sděluje hráčovu specifickou působnost. Tato funkce je vymezena nejen pravidly hry, ale také zvoleným herním systémem. Hráč může zastávat více hráčských funkcí (Bělka et al., 2021).

Obrázek 3

Útočné rozestavení hráčů (<https://docplayer.cz/11751021-lks-hazena-uvod-deleni-sportovnich-her-historie-hazene.html>).

2.3.1 Křídlo

Základní požadavky na postu křídla v útoku jsou rychlost, výbušná síla, střelba z malých úhlů a okamžité zrychlení ze stoje. V obraně mají především za úkol zmenšování úhlů pro střílející křídla soupeřů a nahušťování obrany (Hianik, 2011).

Křídelní útočník běhá do rychlých protiútoků a snaží se je úspěšně zakončit. Při postupných útocích má křídlo postavení v rohu hřiště, kdy právě svým postavením roztahuje hru. Zabíháním a přebíháním může stahovat obrannou formaci soupeře. Je aktivně zapojováno do herních kombinací se spojkou i pivotem (Jančálek et al., 1971). Důležitým úkolem křídla je v postupném útoku roztáhnout obrannou formaci soupeře a pomoci při uvolnění spojkou (Matoušek, 1995).

Dle Grasgrubera a Caceka (2008) se na pozici křídel většinou objevují hráči menšího vzrůstu a nepřicházejí tak často do přímého kontaktu. Pohyb hráčů na postu křídel je velmi dynamický a hbitý. *„Předpoklad úspěšného plnění úkolů křídelním útokem je startovní a běžecská rychlost a schopnost zpracovat míč v plné rychlosti, odrazová schopnost, švihová síla paží a speciální obratnost zejména při střelbě z letu a pádu“* (Jančálek et al., 1989, 31).

V systémech zónové obrany proti postupnému útoku soupeře se krajní obránce v postavení na kraji obranné formace snaží stahovat do středu, protože na středu hrozí největší nebezpečí střelby z dálky. Pokouší se zabránit střelbě z prostoru křídla. Vlastním postavením brání soupeři zabíhat či přebíhat z prostoru křídel do obrany (Jančálek et al., 1989).

2.3.2 Spojka

Systém hry je ve velké míře závislý na úrovni a způsobu hry spojek (Začková&Hianik, 2006). Hlavním požadavkem na útočící střední spojkou, je řízení celé hry. Další její úkoly spočívají ve střelbě a vytváření šancí pro ostatní. V obraně, na pozici třetího obránce zprava nebo zleva, jsou požadavky aktivní obrany s přerušováním, řízení celé obrany, blokování střelby a orientace v prostoru (Hianik, 2011).

Od krajních spojek se v útočné fázi požaduje především střelba z větší vzdálenosti, spolupráce s pivotem a křídly, schopnost uvolnění se. V obranné fázi potom zejména spolupráce se středními obránci a blokování střelby (Hianik, 2011).

Hráči jsou vystavováni množství krátkých sprintů a rychlým změnám směru, tudíž je od nich požadována dobrá fyzická kondice a silové schopnosti. Důležitou roli hraje výbušná síla horních i dolních končetin, švihová síla paží, odrazové schopnosti, silně posilněné svalstvo zad a břicha. Dále jsou důležité rychlé reakce, koordinační schopnosti a smysl pro spolupráci (Začková&Hianik, 2006).

Při rychlém útoku se spojky zapojují jak do první, tak i do druhé vlny rychlého útoku. Do funkce spojek se vybírají hráči s vysokou úrovní hráčských dovedností (Matoušek, 1995).

2.3.3 Pívoť

Útočné požadavky na pivoty jsou vytvářeny co nejlepšího prostoru pro svůj tým, technická střelba, orientace v prostoru, zpracování nejrůznějších typů přihrávek. V obranné fázi jsou na pivoty kladeny stejné požadavky jako na střední obránce (Hianik, 2011).

Pivot se pohybuje před 6 metrovou čarou soupeřova brankoviště. Zaujímá pozici tak, aby byl čelem ke svým spoluhráčům a mohl od nich kdykoli chytit míč. Z postu pivota se dá vstřelit hodně gólů, pokud je pivot vždy připravený zpracovat i překvapivé nahrávky od svých spoluhráčů a zvládá především se spojkami spolupracovat. Svými pohyby mezi bránícími protihráči záměrně stahuje, roztahuje a narušuje celistvost obrany, její přehled a orientaci (Matoušek, 1995).

Pivoti jsou v neustálém kontaktu se soupeři, a tak se často setkávají s nepříjemnými situacemi, kdy dochází k potyčkám jako strkání, vrážením, nebo může dojít k hrubým faulům. Proto by pivoti měli mít vysokou morálně volní úroveň, odolnost a sebeovládání (Matoušek, 1995). Je vyžadována schopnost nesnažit se oplácet hrubou hru (Zaťková & Hianik, 2006).

Studie prokazují, že hráči hrající na pozici pivota budou jedni z nejzkušenějších a nejstarších hráčů v týmu. To také může ovlivnit specifické požadavky této pozice a jeho specifické úkoly během hry. Výzkumem bylo také zjištěno, že právě tito hráči patří k spíše větším hráčům, kteří jsou také těžší a celkově robustnější (Sporiš et al., 2010).

2.3.4 Brankář

Liška (2005), tvrdí, že jsou brankáři jedni z nejdůležitějších hráčů na hřišti. Právě brankáři často v moderní házené rozhodují utkání. Čím je větší úspěšnost chycených zákroků, tím lépe. Úkolem brankáře je zabránit svou činností vniknutí míče do vlastní branky. Liška (2005, 10) prohlašuje, že „brankář řeší herní situace, které mají sice určitou stereotypii (např. střelba z křídla, střelba z levé spojky, podstřel, střelba volných hodů apod.), ale které – ač mají zjevně herně stejnou podobu v každém utkání – se liší mimo jiné svými psychickými nároky“.

Na brankáře v brankovišti se nevztahují stejná pravidla jako na hráče v poli. Mají dovoleno chytat míč jakoukoli částí těla. Mohou také opustit brankoviště a zapojit se do hry jako hráči v poli. Potom pro ně platí stejná pravidla (Konečný, 2022).

Na brankáře často bývá vyvíjen velký tlak a psychické vypětí, i přesto však musí být neustále v pohybu a ve střehu. Nejdůležitější je rychlost reakcí. Soustředěnost, postřeh, obratnost, rychlost pohybu a silové schopnosti jsou pro brankáře zásadní fyzické předpoklady

(Liška, 2005). Pokud hráči ví, že mají v obraně za sebou spolehlivého brankáře, přináší to do týmu mimořádnou bezpečnost. To samozřejmě také přináší v utkání zvyšování úrovně důvěry v jeden tým (Vanja, 2012).

Brankář nejvíce ovlivňuje výsledek pokusu každé střelby soupeře. Také je právě brankář tím, kdo je poslední obrannou linií a tím, kdo je první útočnou linií. Brání svoji branku vlastním tělem naučenými a trénovanými technikami. Očekává se tedy flexibilita, obratnost, pružnost a zvýšená tolerance bolesti (Silva, 2006).

2.4 Sportovní výkon

Jedná se o jednu z hlavních kategorií sportu a sportovního tréninku. Soustřeďuje se k němu pozornost trenérů, sportovců a dalších odborníků (Dovalil et al., 2009). Ve sportu jde především o dosažení maximálních sportovních výkonů. Sportovní výkon se uskutečňuje při závodech a soutěžích a je výsledkem dlouhodobé sportovní přípravy. Sportovní výkon lze popsat jako projev specializovaných schopností sportovce. Obsahem je pohybová činnost, kterou si jedinec uvědomuje. Je zaměřená na řešení úkolu, ten je vytyčený pravidly utkání, soutěží, závodů a disciplín (Lehnert et al., 2001). Sportovní výkon je vnitřní a vnější reakcí organismu (Bělka et al., 2021). Hlubší poznání obsahu sportovních zákonů a specifických požadavků patří ke stěžejním cestám hledání a má zcela zásadní význam pro úspěšnou tréninkovou praxi a zvyšování výkonnosti jednotlivců (Dovalil et al., 2002). Fajfer (2005) zmiňuje, že je důležitý vývoj sportovců od úplných začátků, až po ty vrcholové. Dále *„opomenutí některých faktorů sportovního výkonu v tomto vývoji může snížit výkonnost mladého hráče, nebo ji zcela zastavit“* (Fajfer, 2005, 13). Faktory somatické, kondiční, technické, taktické a psychologické řadí Zahradník a Korvas (2012) mezi faktory ovlivňující sportovní výkon.

Rozlišujeme pojmy sportovní výkon a sportovní výkonnost. Sportovní výkon považujeme za aktuální projev osobnosti a organismu člověka. Sportovní výkonnost je předpoklad opakovaně podávat výkon na určité úrovni. K formování dochází postupně a dlouhodobě. Je výsledkem přirozeného růstu a vývoje jedince, vlivu prostředí a také sportovního tréninku. Vývoj každého z nás je do jisté míry určen vrozenými dispozicemi. Ty se dělí na morfologické, fyziologické a psychologické. Jsou projevovány v motorice a v psychice, kdy představují jejich dědičný základ (Bělka et al., 2021).

2.4.1 Faktory ovlivňující sportovní výkon

Faktory somatické jsou v jisté míře podmíněné geneticky a jsou stálé. *„Týkají se podpůrného systému, tj. kostry, svalstva, vazů a šlach, a z velké části vytvářejí biomechanické*

podmínky konkrétních sportovních činností“ (Dovalil et al., 2002, 19). Patří sem faktory – výška, hmotnost těla, délkové rozměry a poměry, složení těla a tělesný typ (Dovalil et al., 2002).

Kategorie kondičních faktorů lze popsat jako soubor pohybových schopností. V pohybových činnostech lze rozpoznat projev síly, vytrvalosti, rychlosti a jiné. Podle pohybových úkolů se však jejich poměr liší (Dovalil et al., 2009). Dovalil et al. (2002, 23) předpokládá, že *„jde o projevy pohybových schopností člověka, o nichž vypovídají určité charakteristiky pohybů například jejich trvání, rychlost, překonávaný odpor, složitost pohybu, přesnost provedení apod.“*.

Faktory techniky souvisejí se specifickými dovednostmi a jejich technickým provedením. Všichni sportovci během sportu řeší konkrétní pohybové úkoly. Technikou se potom rozumí praktický způsob řešení úkolu (Dovalil et al., 2009). K hlavním úkolům technické přípravy patří osvojení a zdokonalení velkého množství pohybových dovedností, osvojení sportovní techniky, vytvoření optimálního vlastního stylu sportovce, tak aby byl schopen provést techniku přizpůsobenou osobnímu stylu a vytvoření předpokladů pro uskutečnění sportovních dovedností v podmínkách soutěží (Lehnert et al., 2001).

Faktory taktiky můžeme charakterizovat jako součást tvořivého jednání sportovce. Základ taktických dovedností tvoří procesy myšlení. V paměti sportovců se nachází soubory vědomostí a intelektové schopnosti (Jansa & Dovalil, 2009).

K faktorům psychickým se vztahují kognitivní, emoční a motivační procesy, ty jsou uplatňované v řízení a regulaci jednání a vycházející z osobnosti sportovce. V každém sportu hrají důležitou roli právě psychické faktory. Dá se říct, že je výkon závislý na motivaci a schopnostech (Jansa & Dovalil, 2009).

2.5 Herní výkon

Ve sportovních hrách existují dvě kategorie herního výkonu, a to týmový a individuální. Činnost hráčů je charakterizována mírou zvládnutých herních úkolů a následným výsledkem utkání (Nykodým et al., 2006). Bělka a kolektiv (2021, 18) tvrdí, že *„herní výkon je jednotou všech forem pohybu vyšších rozlišovacích úrovní: fyzikální (biomechanické), chemické (biochemické), biologické (antropomotorické, fyziologické), psychologické i sociální“*. Herní výkon lze chápat jako speciální druh chování sportovce ve specifických podmínkách sportovní soutěže. Chování je vytyčeno dvěma množinami příčin (Bělka et al., 2021):

- vnitřním stavem organismu sportovce neboli předpoklady výkonu,
- vnějším stavem prostředí neboli podmínkami výkonu.

Táborský (2009) prohlašuje, že ve sportovních hrách jsou zásadní měnící se herní podmínky, velký počet pohybových dovedností hráčů, složité pohybové jednání, taktické jednání, předvídání úmyslů soupeře a rozdělení úkolů podle jednotlivých hráčských funkcí.

Ukazatel herního výkonu je vyjadřován výsledkem utkání dle počtu gólů či bodů. I to bývá doplněno dalšími ukazateli herního výkonu v různém počtu a obsahu. Uplatňují se písemné techniky, grafické i elektronické záznamy pro zaznamenávání vybraných herních činností jednotlivých hráčů. Zapisuje se například úspěšná nebo neúspěšná obrana, počet vstřelených gólů, počet technických chyb, procentuální úspěšnost střelby atd. (Bělka et al., 2021).

Existují také čtyři kategorie herních situací. Herní situaci lze chápat jako souhrn podstatných faktorů a vztahů děje utkání působících na hráče během něj. Hráči musí být schopni v časovém deficitu rozpoznávat a nalézat řešení pro vysokou variabilitu a rychlou proměnlivost herní situace. Důležitou roli hrají senzorké, myšlenkové i motorické reakce. Dle Bělky et al. (2022) herní situace rozlišujeme jako:

- standardní herní situace,
- proměnlivé herní situace,
- typické herní situace,
- komplexní herní situace.

2.5.1 Individuální herní výkon

Individuální herní výkon je tvořen herními činnostmi jednotlivce, ty jsou projevem osvojených herních dovedností, které jedinec získal učením získaných dispozic k určitému jednání při hře. Jedná se tedy o vícefaktorový konstrukt, který nelze určit přímo, ale lze jeho kvantitu a kvalitu odhadnout pomocí tzv. indikátorů (Bělka et al., 2021).

Dle Lehnerta et al. (2001) jsou složky individuálního herního výkonu tvořeny:

- herními dovednostmi,
- koordinačními schopnostmi,
- kondičními schopnostmi,
- somatickými charakteristikami,
- psychickými charakteristikami.

Herní dovednosti se rozdělují na senzomotorické, intelektuální a sociálně interakční. Podle úrovně koordinačních schopností je rozhodováno o úrovni herních činností a o využití kondičního potenciálu. Ke kondičním schopnostem se řadí rychlostní, vytrvalostní, silové

schopnosti a flexibilita. Tělesná výška a hmotnost patří k činitelům, které ovlivňují výkon. V neposlední řadě psychické charakteristiky se prokazují u každého hráče. U každého sportovního projevu a herní činnosti se projevují morální vlastnosti, postoje i povahové rysy (Lehnert et al., 2001).

Nykodým et al. (2006) tvrdí, že jediným hodnotícím kritériem výkonu hráčů a objektivně pozorovatelným výsledkem je motorické provedení herní činnosti jednotlivce. Každá taková herní činnost má svoji technickou a taktickou stránku, jejíž kvalita závisí na kondiční a psychické připravenosti hráče. Technická stránka herní činnosti jednotlivce se považuje za vnější projev hráče, který je podmíněný biomechanickými zákonitostmi. Jedná se o účelný způsob provedení herní činnosti v podmínkách, za kterých daná herní situace probíhá. Taktická stránka herní činnosti jednotlivce je spojená s vnímáním, pochopením herní situace, s výběrem nejlépe vyhovujícího řešení herní situace v závislosti na podmínkách a průběhu hry. Taktická stránka je podmíněná úrovní technického vybavení hráče (Nykodým et al., 2006).

2.5.2 Týmový herní výkon

Týmový herní výkon představuje celek. Jedná se o výkon sociální skupiny, který je postavený na individuálních herních výkonech. Ty podléhají vzájemnému působení. Hráči mají své pozice, role, které v družstvu získali a podle toho řídí své jednání. Výkon celého družstva je podmíněn spoluprací jednotlivých hráčů, která je silně ovlivněna charakterem interpersonálních vztahů, jejich dynamikou, komunikačními dovednostmi, sociální soudržností, a především motivací hráčů. Za společný cíl je jasně dané vítězství nebo co nejlepší výsledek (Nykodým et al., 2006).

2.5.3 Herní výkon v házené

V házené je rozhodující herní výkon družstva, protože utkání probíhá soupeřením dvou družstev, přesto však nesmí být opomenut individuální herní výkon. Ten je důležitý pro celkový herní výkon družstva. Součet individuálních herních výkonů s vzájemnými vztahy následně vytváří týmový herní výkon (Hianik, 2005).

Házená je fyzicky náročný týmový sport, při kterém hráči během 60 minutového utkání pracují v krátkých, ale intenzivních intervalech (Michalsik, et al., 2015). Útočná fáze hry začíná získáním míče, nebo inkasováním gólu a končí ztracením míče, nebo střelením gólu. Obranná fáze hry má naopak začátek při střelením gólu, či ztrátou míče, končí získáním míče. Jedna útočná fáze hry trvá přibližně 26 sekund (Hianik, 2010). Družstvo, hrající na vrcholové úrovni, je schopno dostat se do útoku 60-70 krát během utkání, z toho přibližně 20% jsou rychlé útoky, kdy není postavená obrana. Předpokládaná úspěšnost těchto útoků by měla být alespoň 50% a

více jak 80% z rychlých útoků. Ztráty míče hrají během utkání důležitou roli, je samozřejmé, že čím méně dosažených ztrát míčů, tím lépe, ale mělo by se to pohybovat kolem čísla 10. Brankaři podávají velmi slušný výkon, pokud se jim podaří dosáhnout 35-40% úspěšných zákroků. Úzce to souvisí s kvalitou obranné fáze hry (Michalsik, et al., 2015).

Hráči jsou schopni během utkání provést mezi 100 až 250 činností maximální až supramaximální intenzity, které trvají v rozmezí mezi jednou až sedmi sekundami. Tudíž každých 12 až 30 sekund utkání (Glaister, 2005). Mezi těmito činnostmi maximální až supramaximální intenzity jsou intervaly dlouhé do 30 sekund, kdy se jedná o aktivní či pasivní zotavení (Spencer, Bishop, Dawson & Goodman, 2005). Maximální intenzitu nelze reprodukovat po celou dobu utkání, protože přichází únava. Neschopnost udržet maximální výkon, při nepředvídatelném herním ději, může velmi ovlivnit výsledek utkání (Wadley & Le Rossignol, 1998).

Herní výkon v házené zahrnuje velké rozdíly vyskytující se mezi určitými úrovněmi. Tudíž nelze popsat jedním souborem daných charakteristik. Existují dvě skupiny charakteristik – kvantitativní a kvalitativní. Kvantitativní lze vyjádřit čísly, jedná se například o úspěšnost střelby, počet technických chyb atd. Kvalitativní popisuje varianty herního systému atd. Z kvalitativního hlediska je vymezen dvěma krajními póly úrovně, které jsou vrcholový herní výkon a herní výkon začátečníků.

2.6 Systematika v házené

Zaťková a Hianik (2006) tvrdí, že systematika je brána jako dynamická kategorie hry, kterou máme možnost pozorovat, doplňující o další herní činnosti ať už celého družstva, skupiny či jednotlivého hráče.

Dle Bělky a Salčákové (2014) se v házené herní činnosti rozdělují podle vztahu k míči na:

- útočné,
- obranné.

Herní činnosti podle počtu hráčů potřebných k její realizaci se rozdělují na:

- herní činnosti jednotlivce,
- herní činnosti skupiny (kombinace),
- herní činnosti týmové (systémy).

2.6.1 Herní činnosti jednotlivce

Herní činnosti jednotlivce jsou cílevědomé pohyby, charakteristické neustálým spojením s vnímáním a posuzováním dané herní situace na úrovni odpovídajících herních úkolů a s rozhodováním hráče. Pohybová složka herní činnosti jednotlivce představuje technické provedení. Interpretaci herní situace a rozhodování označujeme jako stránku taktickou (Dobry, 1977).

2.6.1.1 Útočné činnosti jednotlivce

Bělka se Salčákovou (2014) tvrdí, že útočné herní činnosti jednotlivce se rozdělují na:

- uvolňování útočníka s míčem i bez míče,
- zaujímání útočného postavení,
- přihrávání,
- útočnou úlohu brankáře,
- střelbu.

2.6.1.1.1 Uvolňování útočníka s míčem i bez míče

Uvolňování útočníka s míčem i bez míče je zásadní v odpoutání se od obranné činnosti protihráče a získání co nejlepšího postavení pro přihrávku, střelbu nebo uvolnění prostoru pro činnost spoluhráčů. Podle Tůmy a Tkadlece (2002) by se hráč měl být schopen se uvolnit s míčem podle aktuální herní situace. Podle pravidel házené útočník může při uvolňování s míčem použít maximálně 3 kroky. Chytá-li míč ve vzduchu, tak po dopadu ať už na jednu nebo obě nohy, může v souladu s pravidly udělat ještě 3 kroky (Konečný, 2022).

2.6.1.1.2 Zaujímání útočného postavení

Každý hráč má určenou funkci v útočném postavení podle útočného systému hry jeho družstva. Cílem je zaujmout ve správnou chvíli, co nejvíce výhodné postavení pro útočné činnosti (Bělka et al., 2021).

2.6.1.1.3 Přihrávání

Cílem přihrávání je sbírání míče, držení a chytání míče. Chytání a přihrávka se ve hře vyskytují nejčastěji ze všech činností. Jelikož se jedná o kolektivní hru, důležité je umět předat míč spoluhráči tak, aby ho byl schopen zpracovat. Vlastní přihrávka patří k základním komunikačním prvkům mezi hráči. Vlastní přihrávka znamená dopravení míče spoluhráči pomocí hodů, odbití, popř. předání míče. Přihrávek je celá řada a dělí se podle mnoha různých hledisek. Druhy přihrávek jsou např.: přihrávka jednoruč vrchem, spodní přihrávka pravouč (levoruč) za tělem, před tělem, vpravo stranou, vlevo stranou, přihrávka o zem, přihrávka dlouhá, krátká apod. (Bělka & Salčáková, 2014).

2.6.1.1.4 Útočné činnosti brankáře

Za nejvýznamnější útočnou úlohu brankáře se považuje zakládání rychlého útoku. Brankář se snaží okamžitě po získání míče přihrát svým spoluhráčům tak, aby měli co nejjednodušší možnost vystřelit bez bránících obránců. Může nastat i situace, kdy jsou útočníci na polovině soupeře obsazeni, potom brankář přihrává co nejrychleji nejbližšímu volnému spoluhráči, který se pak snaží dále pokračovat v rychlém útoku. Další možností zapojení brankáře do útočné fáze je jeho vlastní protiútok. Nejčastěji se jedná o hod z vlastního brankoviště až do branky soupeře v situacích, kdy soupeřův brankář opustil brankoviště nebo střídá za jiného hráče při oslabení nebo přesilové hře (Tůma, 2015). Útočné činnosti brankáře spočívají v přesných výhozech, provádění volných hodů a vzhazování. Brankář také může zaujímat útočné postavení na 7 nebo 9metrové hranici, být 7. útočník (Konečný, 2022).

2.6.1.1.5 Střelba

Na závěr zmíním střelbu, která má za cíl dostat míč do soupeřovy branky tak, aby nebyla porušena pravidla a gól byl platný. Účinnost střelby je závislá na dynamických vlastnostech vystřeleného míče, mezi které patří rychlost, dráha, rotace, dále na biomechanické struktuře provedení pohybu paže a celého těla střelce a na vzdálenosti a úhlu místa střelby vzhledem k brance (Jančálek et al., 1978). Střelba se dělí na střelu jednoruč vrchem ze země, jednoruč vrchem z výskoku, střelba v pádu, střelba s naskočením nad brankoviště a střelba v letu (Bělka & Salčáková, 2014). U střelby hraje jednu z nejvýznamnějších rolí rychlost, a to bez ohledu na typ střelby. Studie tvrdí, že rychlost je ovlivněna technikou hodů, načasováním akce segmentů těla a síly horních i dolních končetin (Fleck et al., 1992; Rivilla-Garcia et al., 2011). Výzkumy jasně ukazují, že střelba ze země je výrazně rychlejší, než střelba z výskoku (Saavedra et al. 2019).

2.6.1.2 Obranné činnosti jednotlivce

Co se týče obranných herních činností jednotlivce, Bělka a Salčáková (2014) zmiňují:

- obsazování útočníka s míčem i bez míče,
- zaujímání obranného postavení,
- získávání míče,
- jednoblok,
- obranné činnosti brankáře.

U obsazování útočníka s míčem je cílem co nejlépe zabránit, aby se uvolnil pro střelbu, přihrál nebo vystřelil. U obsazování útočníka bez míče jde o to, aby útočník nezískal míč a bylo udržováno obranné postavení mezi útočníkem a brankou. Dále patří mezi obranné činnosti jednotlivce zaujímání obranného postavení a získávání míče, kdy je potřeba dostat míč do

držení a pod kontrolu. Jednoblok je snaha zabránit vystřelení míče. Neopomenutelné jsou také obranné činnosti brankáře, který se snaží zaujmout co nejlepší postavení a postoj, chytat a vyrazet vystřelené míče (Bělka & Salčáková, 2014).

Dle Jančálka et al. (1978) jsou herní činnosti jednotlivce relativně jednoduché komplexy psychomotorických úkonů, které jsou cílené na splnění základních herních úkolů bez přímé pomoci spoluhráčů.

2.6.2 Herní kombinace

Herní kombinace se charakterizují jako záměrné a cílené jednání dvou a více hráčů při řešení herních situací (Dobrý, 1977). Herní kombinace se taktéž rozdělují na obranné a útočné. Tyto kombinace se dají provádět s míčem, ale i bez něj (Bělka & Salčáková, 2014).

Podle Jančálka, Táborského a Šafaříkové (1989) se v útočné fázi hráči zaměřují nejednotlivé úkoly jako:

- přihrávání – úkolem je přihrát hráči nacházejícímu se v co nejlepším postavení,
- clonění – jde o zabránění obránci v pohybech různých směrů,
- odlákávání – cílem je odlákat pozornost a činnost obránců mimo určený prostor,
- přebíhání známé pod názvem křížení – úkolem je narušování spolupráce obránců, aby nemohli obsadit útočníky a výhodný prostor,
- zřetězování útočných kombinací,
- kombinace na signál – jde o nacvičené signály.

Tyto kombinace se dají provádět s míčem, ale i bez něj.

Bělka a Salčáková (2014) obranné kombinace dělí na:

- zajišťování – záměr je v zesílené obraně v místech, kde je míč a hrozí tam největší nebezpečí,
- proklouzávání – je založeno na vyhýbání dvou obránců při bránění útočníků,
- přebírání – obránci si vyměňují obsazování útočníků měnící své postavení,
- vícebloky (skupinové bloky) – dva a více obránců ve spolupráci s brankářem zakrývají rukama části branky střelícím útočníkům.

2.6.3 Herní systémy družstva

Herní systémy jsou organizace vztahů mezi jednotlivými hráči v družstvu uplatňované při opozici soupeře. Jsou zaměřené na konečný cíl družstva v utkání nebo v obraně či útoku v jednotlivých úsecích utkání (Dobrý, 1977).

2.6.3.1 Herní systémy útočné

Útočné systémy družstva Bělka a Salčáková (2014) dělí na:

- protiútok – je zakládán brankářem nebo hráčem v poli,
- rychlý útok – je založen brankářem a jedním nebo více hráči v poli,
- postupný útok – jsou hráči zaujímány takové funkce nebo postavení, které plní specifické úkoly.

Využívají se poziční systémy, ty se rozdělují podle pivotmana, který se pohybuje na 6metrové hranici mezi soupeřovými obránci a postmana, který je před soupeřovou obranou a pohybuje se kolem 8 až 9metrové hranice. Dělí se na (Bělka & Salčáková, 2014):

- systém s jedním pivotem,
- systém se dvěma pivoty,
- systém s jedním postmanem,
- systém s jedním pivotem a jedním postmanem.

Další herní útočné systémy, se kterými se můžeme setkat, jsou v početní nerovnováze. Ty nastávají při vlastní početní převaze a při vlastní početní převaze a při vlastním početním oslabení (Bělka & Salčáková, 2014).

2.6.3.2 Herní systémy obranné

Bělka a Salčáková (2014) obranné herní systémy družstva se rozdělují na:

- zónové obranné systémy – hrají se systémy 0:6, 1:5, 2:4, 3:3 nebo 1:2:3 podle postavení hráčů,
- osobní obranné systémy – obrana založená na osobním hlídání svého protivníka na útočné, obranné polovině hřiště nebo po celém hřišti,
- kombinované obranné systémy – systémy osobních obran, podle toho, kolik obránců brání osobně, máme systémy 1+5, 2+4, 5+1, 5+0:1, 2+1:3.

2.7 Etapy vrcholové sportovní přípravy

„Dovednostní obsah házené je natolik velký, že je nereálné zvládnout vše najednou na dostatečné úrovni“ (Tůma & Tkadlec, 2002, 92). Sportovní příprava trvá roky. Obsahuje různé fáze, které se liší obsahem i zaměřením (Novosad et al., 1998).

Etapy sportovní přípravy v házené jsou rozděleny na sportovní předpřípravu, etapu základního tréninku, etapu specializovaného tréninku a etapu tréninku maximální sportovní výkonnosti. (Tůma & Tkadlec, 2002).

2.7.1 Etapa sportovní předpřípravy

Jedná se o kategorie minižactva. Jde především o všestranný rozvoj, psychický rozvoj a o osvojování návyků na pravidelnou sportovní činnost a co největší množství pohybových dovedností. Mnohdy tedy převažují činnosti, které se ne vždy objevují v házenkářském utkání. V tomto období je kladen důraz na kolektivní výchovu a osvojení základních vědomostí o zvoleném sportovním odvětví (Choutka, 1991). Tůma a Tkadlec (2002) doporučují pořádání turnajů před pravidelnou soutěží. Při turnajích se dají uspořádat i další doplňková cvičení jako slalomy nebo překážkové dráhy.

2.7.2 Etapa základního tréninku

V etapě základního tréninku, určené pro žákovské kategorie, se objevuje přechod od všestranné pohybové přípravy ke specializované. Hlavní roli tedy hraje herní činnost jednotlivce. Ve specifických činnostech je pozornost zaměřována na cvičení s nácvikem řešení jeden na jednoho. V nespecifických činnostech bychom se měli soustředit na cvičení pro rozvoj rychlosti a obratnosti (Tůma & Tkadlec, 2002).

Tato etapa je vysvětlována jako zahájení sportovní přípravy a je rozhodující v tréninku dětí a mládeže. „*Tato etapa má v dlouhodobém sportovním vývoji mimořádnou důležitost, závisí na ní totiž možnosti tréninku v pozdějších letech. Chybí-li potřebný pohybový základ, perspektiva dalšího výkonnostního růstu se oslabuje*“ (Dovalil et al., 2002, 251). Je doporučováno, aby tato příprava trvala alespoň 3 či 4 roky (Novosad et al., 1998).

2.7.3 Etapa specializovaného tréninku

V etapě probíhající v dorosteneckých kategoriích hraje hlavní roli specializovaná příprava a všeobecná část přípravy má funkci podpůrnou. Dovalil et al. (2002) tvrdí, že stále nejde o výsledky získané v soutěži, ale o zvýšení výkonnosti. Důraz je kladen na plné využití herních činností jednotlivce v herních podmínkách. Jedná se také o období, kdy jsou zřetelné somatické znaky, podle kterých se rozhoduje o hráčských funkcích. Do tréninku se zařazují cvičení speciálně pro jednotlivé hráčské funkce (Tůma & Tkadlec, 2002). Tato etapa specializovaného tréninku trvá 4 až 6 let (Novosad et al., 1998).

2.7.4 Etapa tréninku maximální sportovní výkonnost

Jedná se o etapu, kterou absolvuje jen určitá skupina hráčů zvládající dané předpoklady včetně všech herních činností. Charakteristická je plánovitým řízením tréninkového procesu, ten vychází z maximálního rozvoje herního výkonu (Tůma & Tkadlec, 2002). Novosad et al. (1998) klade důraz na rozvinutí speciální pohybové schopnosti, zdokonalení techniky a zvýšení tréninkového zatížení. Dále připomíná, že této etapy dosahují nejtalentovanější hráči, a to mezi rokem 17. a 20. Tůma a Tkadlec (2002) zmiňují důležitost výsledků v soutěžích oproti předešlým etapám.

2.8 Diagnostika ve sportovních hrách

„Diagnostikou je chápáno záměrné vyšetření, jehož předmětem jsou pozorovatelné a měřitelné znaky či projevy sportovce a trenéra nebo jejich vzájemné vztahy. Diagnostika zahrnuje zjišťování veličin kondičních, herních, antropometrických a biomechanických charakteristik“ (Bělka et al., 2021, 133). Diagnostika herního výkonu je vyšetření reálného aktuálního stavu, umožňuje cílevědomě řídit sportovní hry. Záměrem diagnostiky je ohodnotit nebo analyticky popsat výkon. Sledovat můžeme kvantitativní i kvalitativní ukazatele výkonu. Po praktické stránce je diagnostika velmi přínosná jak pro sportovce, tak pro trenéry. Trenéři i hráči mohou podle výsledků diagnostiky herního výkonu vytvářet lepší a kvalitní tréninkový proces, zařazovat cvičení podle nedostatků. Hráči se mohou dozvědět, co se od nich v utkání očekává, co naopak nesplňují a jak jsou hodnoceni. Svou roli to také hraje ve vrcholových úrovních, kdy se podle diagnostiky mohou vytvářet finanční odměny (Bělka et al., 2021).

2.9 Utkání a jeho specifika

Utkání je jedinečná, neopakovatelná organizační jednotka, kdy je výsledek utkání ukazatelem herního výkonu obou soupeřících družstev. Hráči jsou činné subjekty, které mají právo herně zasahovat a řešit herní situaci. Herní situace je souhrn vztahů mezi faktory podmiňující realizaci herní činnosti. Za standardní situaci se považuje zahájení děje hry po předchozím přerušení. Děj utkání se skládá z opakování střídání a přerušení. Jako úsek utkání je brán děj hry, který zůstává neměnný a je brán vztah soupeřů ke společnému předmětu (Bělka et al., 2021). Votík a Zalabák (2011) charakterizují úseky hry jako obsahově, prostorově a časově ohraničené části hry v útoku nebo v obraně. Úseky utkání jsou tvořeny jedinou časovou plynulou částí nebo mohou být přerušovány, skládají se z více částí. Fáze utkání se charakterizuje jako část děje utkání z pohledu jednoho z obou soupeřů. Důležitou částí je také herní cíl, který je hráči nebo celému týmu stanoven. Sestavují se nejprve dílčí cíle pomáhající

k splnění hlavního herního cíle. Určený cíl, který musí v dané části splnit, je označován jako úkol.

Uvádí se také, že v utkání je překonaná vzdálenost kolem 5000 metrů. Pokud bychom se zaměřili na hráčské posty, největší vzdálenost uběhnou křídla, následně spojky a nejkratší vzdálenost potom pivoti. Steinhöfer (2008) ve svém výzkumu zjistil, že v druhé lize při utkání žen v průměru hráčka uběhla 4 134 metrů. Zajímavým zjištěním je také, že z celkové vzdálenosti v utkání (4 500 – 6 500 metrů) tvoří pouhá 2% sprint, 18% rychlý běh, 45% pomalý běh a 35% chůze (Delamarche & Bideau, 2011). Bělka a Hůlka (2013) uvádí průměrnou srdeční frekvenci házenkářek $176,43 \pm 11,58$ tepů za minutu, kdy jde o hodnotu odpovídající průměrné srdeční intenzitě zatížení $92,06 \pm 3,1$ % SFmax.

3 CÍLE

3.1 Hlavní cíl

Hlavním cílem této bakalářské práce byla analýza útočných herních kombinací proti obraně 0:6 z pohledu pivota na Mistrovství Evropy v házené žen 2022 ve Slovinsku.

3.2 Dílčí cíle

- 1) Připravit kategorie pro sledování útočných kombinací v utkání.
- 2) Připravit záznamový arch.
- 3) Vybrat sledovaná utkání a provést jejich analýzu.
- 4) Provést syntézu získaných dat.

3.3 Výzkumné otázky

Které herní kombinace budou v utkáních nejvíce realizovány a jaké v nich bude nejčastější postavení pivota?

Bude mít vliv vstupní postavení pivota na úspěšnost kombinace?

3.4 Úkoly práce

Najít vyhovující platformu pro sledování utkání.

Analyzovat odbornou literaturu.

4 METODIKA

4.1 Charakteristika výzkumného souboru

Můj výzkumný soubor je složen z nejlépe umístěných šesti týmů na mistrovství světa v házené žen 2022. Jedná se o týmy Dánska, Norska, Švédska, Francie, Černé Hory a Nizozemska. K analýze jsem vybrala dvě utkání ze základních skupin, čtyři z hlavní části a utkání o páté místo, semifinálové utkání, utkání o třetí místo a samozřejmě finále.

Utání o páté místo si zahrály Švédky s Nizozemkami, kdy utkání skončilo v prospěch Švédska. Do semifinále nastoupily Dánky proti Černoškám a Norky proti Francouzským. V těchto utkání dominovaly jasně Norky a Dánky. Nakonec bronzovou medaili těsně získala Černá Hora a ve finále Norky porazily Dánky.

Toto ženské mistrovství Evropy se konalo od 4. do 20. listopadu 2022 ve Slovinsku, Montenegro a Severní Makedonii.

Celkem jsem tedy pozorovala 11 utkání. Níže v tabulce zobrazuji hlavní somatické faktory, kterými jsou váha, výška a věk hráčů.

Tabulka1

Specifikace výzkumného souboru.

TÝM	POČET HRÁČEK = (N)	VÝŠKA (CM)	HMOTNOST (KG)	VĚK (LET)
NORSKO	19	176	65,2	27,4
DÁNSKO	19	178	70,1	26,3
ČERNÁ HORA	18	178	72,6	25,8
FRANCIE	20	175	68,6	26,0
ŠVÉDSKO	20	176	70,1	26,7
NIZOZEMSKO	19	175	68,2	25,6
ARITMETICKÝ PRŮMĚR		176,3	69,1	26,3
SMĚRODATNÁ ODCHYLKA		1,25	3,10	0,61

Následně jsem si udělala analýzu všech šesti týmů, kdy jsem ke každému týmu vytvořila tabulku. V tabulce jsem zaznamenala výsledované údaje ze zápasů, které jsem zhlédla. Vypsala zahrané jsem útočné herní kombinace a ke každé kolikrát byla zahraná, kolikrát z ní vystřelil a dal gól jednotlivý post. Dále kolikrát se nepodařilo zakončit, kolik z kombinace bylo technických chyb a kolikrát z ní byl nařízen 7m hod nebo vyloučení soupeře.

4.2 Popis vlastního výzkumu

Ke svému výzkumu jsem vybrala utkání šesti nejlepších týmů na mistrovství Evropy. Šlo o týmy Norska, Dánska, Černé Hory, Francie, Švédska a Nizozemska. Všechny zápasy jsem sledovala na platformě EHF TV <https://ehftv.com/home>, která je dostupná na internetových stránkách. Použila jsem také statistiky na stránkách EHF <https://ehfeuro.eurohandball.com/women/2022/teams/>, ty jsou taktéž volně dostupné na internetu.

Jako metodu diagnostiky jsem použila nepřímé pozorování videozáznamů. Analýza byla provedena z dvou utkání ze základní skupiny a čtyř utkání z hlavní části. Dále ze semifinálových utkání, z utkání o páté místo, o třetí místo a samozřejmě z finále. Ze základních týmů se jednalo od utkání Nizozemska a Francie, Dánska a Švédska, z hlavní skupiny potom o Norsko a Švédsko, Černá Hora a Nizozemsko, Černá Hora a Francie a nakonec Norsko Dánsko.

Vybraná utkání jsem sledovala od začátku do konce, často zastavovala a vracela, aby byly poznámky k utkání pečlivé a správně zaznamenané. Sledovala jsem především útočné kombinace na postavenou obranu 0:6, postavení pivota v nich. Zapisovala jsem si, kolikrát se kombinace zahrála, kolikrát byla zakončená a z jakého postu, zda hráč proměnil, či ne, kolikrát byla nedohraná kvůli přerušení soupeře, kolikrát z kombinace byl udělen soupeři trest nebo nařízená sedmička a nakonec, kolik z ní vyplynulo technických chyb. Nejvíce jsem sledovala pivoty, jejich postavení a možnost dohrávky do pivota, tak aby mohl zakončit před 6m čarou.

K rozborům jsem potřebovala počítač s internetovým připojením, blok a psací potřeby. Používala jsem také tablet, na kterém jsem v PowerPointu vytvářela obrázky s kombinacemi.

Zpracovala jsem jedenáct utkání a celková analýza a rozbor mi u jednoho utkání trvalo více jak 120 minut.

Výsledky sledovaných utkání:

finále Dánsko- Norsko 25:27 (15:12)

utkání o 3. místo Černá Hora - Francie 27:25 (13:12, 22:22)

semifinále Norsko - Francie 28:20 (12:11)

semifinále Dánsko - Černá Hora 27:23 (14:10)

utkání o 5. místo Švédsko - Nizozemsko 37:32 (21:16)

utkání z hlavní skupiny Nizozemsko - Černá Hora 42:25 (21:15)

utkání z hlavní skupiny Francie - Černá Hora 27:19 (12:9)

utkání z hlavní skupiny Norsko - Švédsko 27:25 (13:13)

utkání z hlavní skupiny Norsko - Dánsko 29:31 (13:12)

utkání ze základní skupiny Francie - Nizozemsko 26:24 (14:12)

4.3 Analýza odborné literatury

V teoretické části jsem používala literaturu z univerzitní knihovny Univerzity Palackého v Olomouci, dále literaturu z internetových knihoven. Využila jsem také portál Scholar a <https://ezdroje.upol.cz/>. Klíčová slova, která jsem nejvíce vyhledávala, byla házená, pravidla házené, herní posty v házené, herní a sportovní výkon a taktika.

4.4 Tvorba záznamů herních kombinací

K tvorbě obrázků s herními kombinacemi jsem použila Microsoft PowerPoint. Vytvoření jednoho obrázku, s jednou útočnou kombinací, mi trvalo asi 20 minut. Pojmenované kombinace jsou použity vlastní názvy z mé praxe. Použila jsem také zkratky pro herní posty a barevné značení. Použila jsem zkratky, k jednoduššímu pochopení a usnadnění obrázku. Obránci jsou značeni jako modré trojúhelníky a útočníci jako žluté kolečka. Grafické značení je popsáno v obrázku 4.

Použité zkratky herních postů:

LK – Levé křídlo

PK – Pravé křídlo

LS – Levá spojka

PS – Pravá spojka

SS – Střední spojka

Obrázek 4

Grafické značení v házené (www.docplayer.cz).

	Clona
	Střelba
	Vedení míče
	Let míče
	Zpracování míče
	Pohyb hráče
	Míč

4.5 Statistické zpracování dat

Ke statistickému zpracování dat jsem musela nejdříve vysledovat hodnoty, ty jsem následně zapisovala do MS Excel a potom do MS Word.

Později je za pomoci deskriptivní statistiky (aritmetický průměr, procentuální vyjádření a absolutní četnosti).

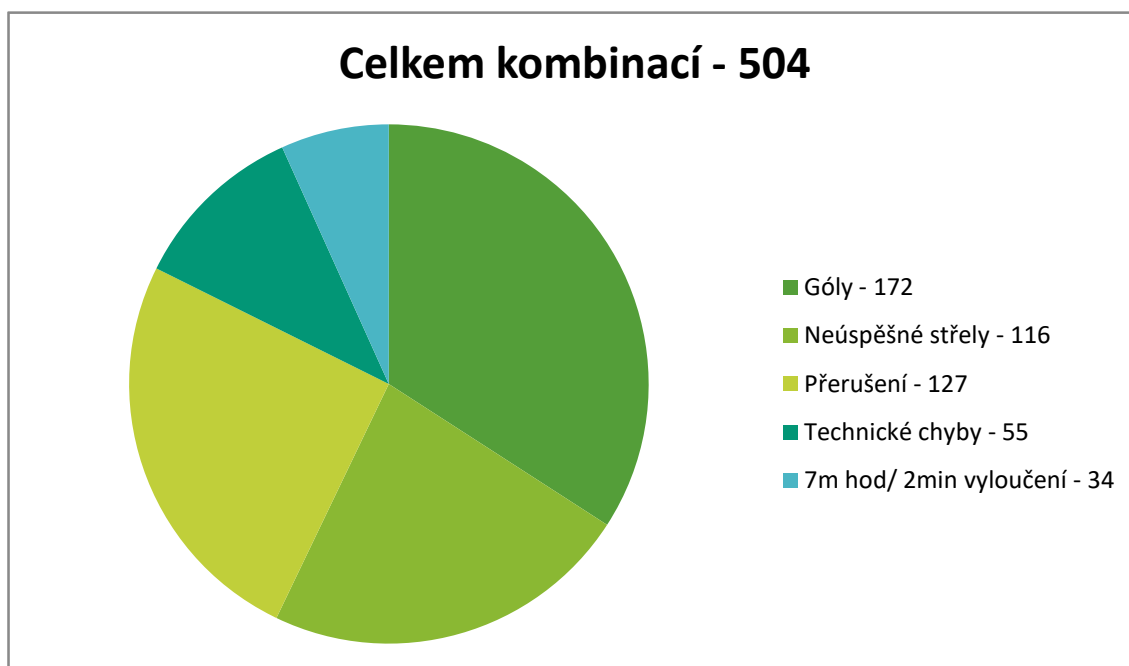
5 VÝSLEDKY

5.1 Vyhodnocení všech sledovaných utkání

V jedenácti pozorovaných zápasech bylo celkem zahráno 504 kombinací na postavenou obranu 0:6. Z toho padlo 172 gólů, 127 krát nebyl vůbec signál zakončen, protože ho soupeř zvládl ubránit. Technických chyb během zahrané kombinace bylo 55 a 34 sedmimetrových hodů nebo dvouminutových vyloučení. Neproměněných gólů bylo 116.

Obrázek 5

Způsob zakončení všech zahraných kombinací.

V tabulce 3 můžeme vidět, že pivot do útočných akcí zapojován je velmi často, ovšem přihrávek tolik nedostává. Nejvíce ho do svých akcí, z šesti nejlepších týmů Evropy, zapojoval tým Norska. Nejméně pivota využívá tým Nizozemska. Celkově úspěšnost střelby pivotů po zakončení z kombinací vysoké není. Dle analýzy, kterou jsem provedla, byla úspěšnost střelby pivotů v zakončení z kombinace pouhých 69%. Post pivota v jedenácti analyzovaných zápasech se průměrně účastnili útočných kombinací 9krát za zápas. Nejlepší úspěšnost střelby z prostoru pivota má Černá Hora s 88%. Úplně nejhorší úspěšnost střelby má jednoznačně Francie, která dosáhla pouhých 50%.

V tabulce 2 jsem se zaměřila na post pivota v každém z šesti prvních umístěných týmů. Kolik se dalo celkem gólů z postu pivota, kolik z nich bylo ze 7m hodů, z rychlého útoku, kolik gólů dal pivot do prázdné brány a kolik padlo gólů z postupného útoku. Nakonec jsem také zaznamenala kolik 2min trestů dostaly pivotky.

Tabulka 2

Rozbor gólů z herního postu pivota.

	POČET GÓLŮ	POČET GÓLŮ ZE 7M HODŮ	POČET GÓLŮ Z RYCHLÉHO ÚTOKU	GÓL DO PRÁZDNÉ BRÁNY	POČET GÓLŮ Z POSTUPNÉHO ÚTOKU	VYLOUČENÍ 2MIN
NORSKO	44	0	1	1	42	8
DÁNSKO	32	0	4	2	26	13
ČERNÁ HORA	9	0	0	0	9	5
FRANCIE	26	0	7	1	18	6
ŠVÉDSKO	32	0	2	0	30	4
NIZOZEMSKO	34	0	7	1	26	12
ARITMETICKÝ PRŮMĚR	29,5	0	3,5	0,8	25,2	8

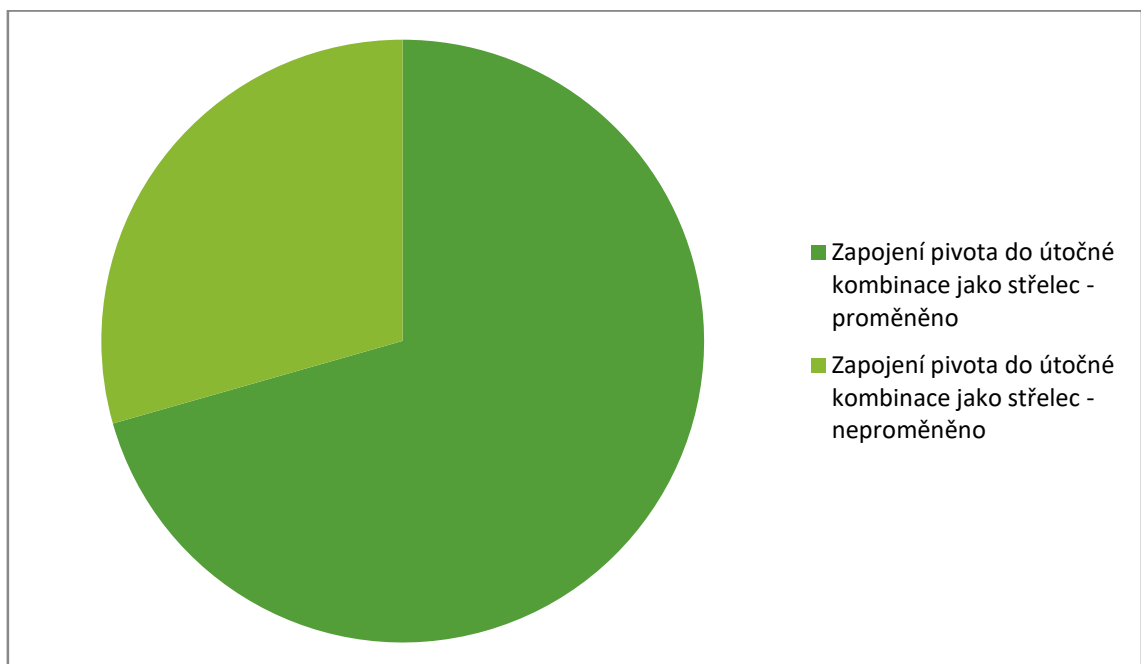
Tabulka 3

Celková statistika týmů při zapojené pivota.

	NORSKO	DÁNSKO	ČERNÁ HORA	FRANCIE	ŠVÉDSKO	NIZOZEMSKO	ARITMETICKÝ PRŮMĚR
ZAPOJENÍ PIVOTA DO ÚTOČNÉ KOMBINACE	17	6	8	6	9	5	8,5
ZAPOJENÍ PIVOTA DO ÚTOČNÉ KOMBINACE JAKO STŘELEC - PROMĚNĚNO	13	5	7	3	5	3	6
ZAPOJENÍ PIVOTA DO ÚTOČNÉ KOMBINACE JAKO STŘELEC - NEPROMĚNĚNO	4	1	1	3	4	2	2,5
ÚSPĚŠNOST STŘELBY	76%	83%	88%	50%	56%	60%	69%

Obrázek 6

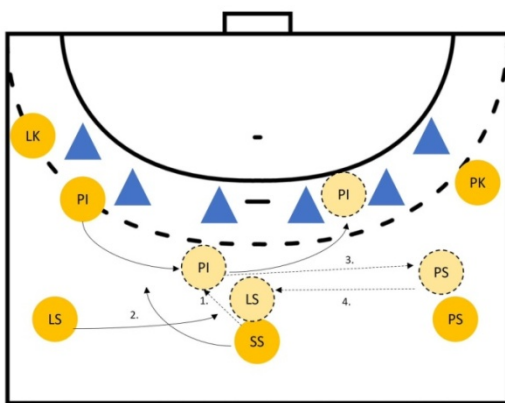
Počet proměněných a neproměněných šancí z pivota v útočných kombinacích.

Nejvíce je pivot zapojován při kombinaci zvané „Němec“, tu hrálo všech šest pozorovaných týmů. Při této kombinaci si jde pivot pro přihrávku až za 9m hranici, kde se kříží se SS. Dále si SS vyměňuje pozici s LS, pivot přihrává PS a pokračuje k obránci č. 4. PS přihrává do kolmému náběhu nové SS, která řeší situaci střelbou nebo zpětnou přihrávkou na PS, ta situaci řeší střelbou nebo dohrávkou do křídla.

Obrázek 7

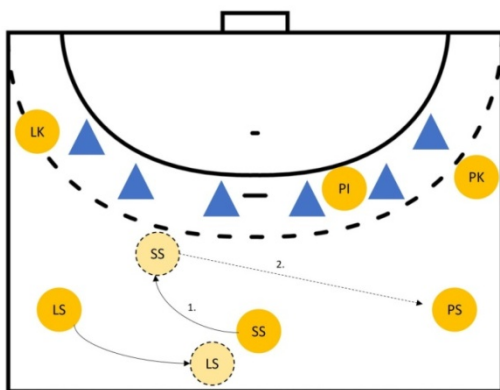
Útočná kombinace „Němec“.

Výměna SS a krajní spojky je další velmi častou hranou kombinací u všech sledovaných týmů. Kombinace začíná přihrávkou SS na PS, následuje výměna SS s LS, PS přihrává nově nabíhající SS, ta situaci řeší střelbou, dohrávkou do pivota nebo přenesením hry na levou stranu.

Obrázek 8

Útočná kombinace „Výměna“.

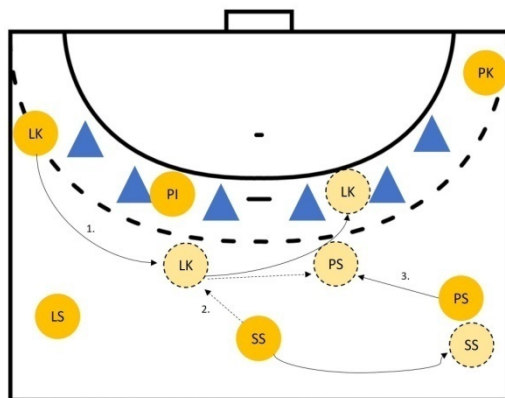

Obrázek 11

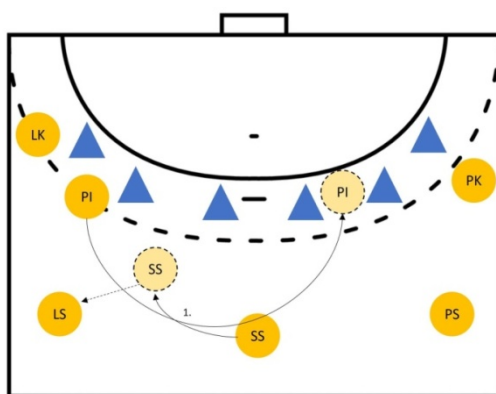
Útočná kombinace „Výměna o křídlo se záběhem“.

Falešný němec je signál podobný němci s tou výjimkou, že pivot nedostává prvotní nahrávku.

Obrázek 12

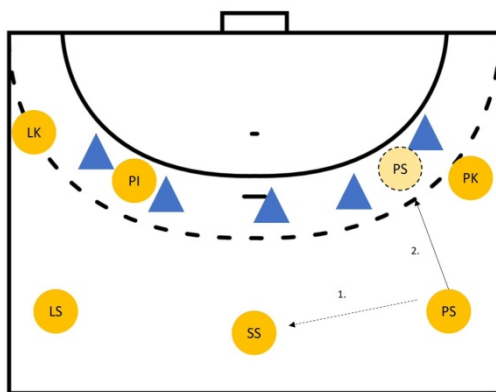
Útočná kombinace „Falešný Němec“.

Záběh pravé spojky do druhého pivota. Velmi jednoduchý, ale účinný signál.

Obrázek 13

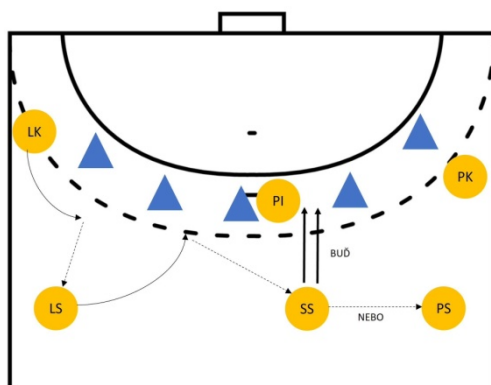
Útočná kombinace „Záběh pravé spojky“.

Lajna je známá kombinace na přesilovou hru, kdy jde o to nabíhat do mezer, tak aby útočníci zmátli obranu a vzniklo přečíslení.

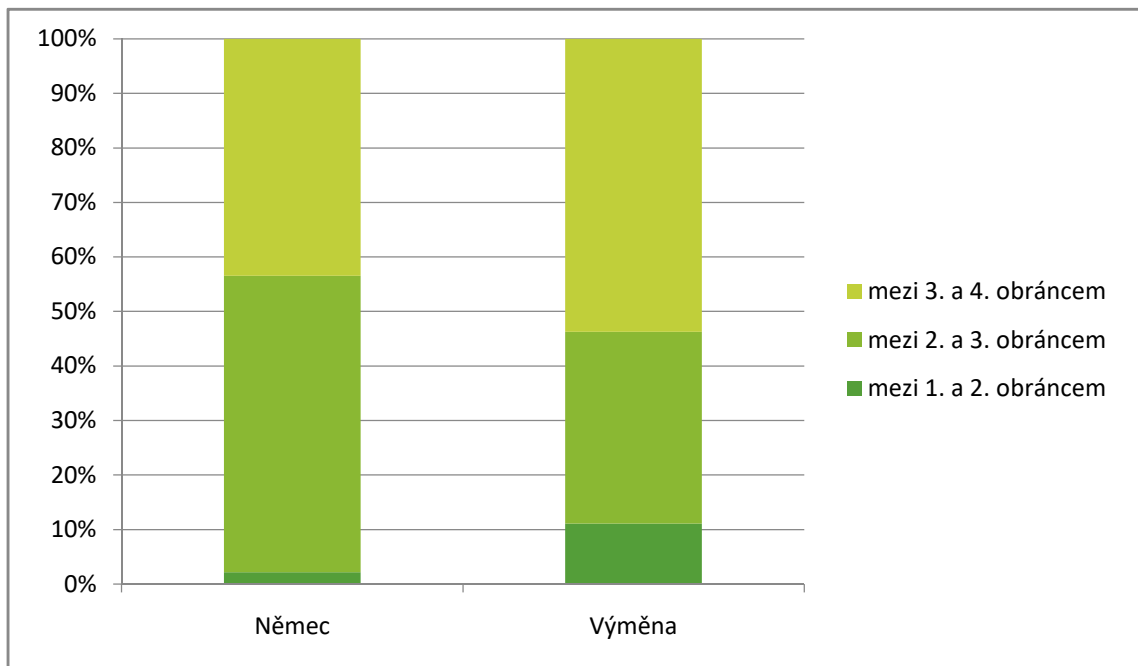
Obrázek 14

Útočná kombinace v přesilovce „Lajna“.

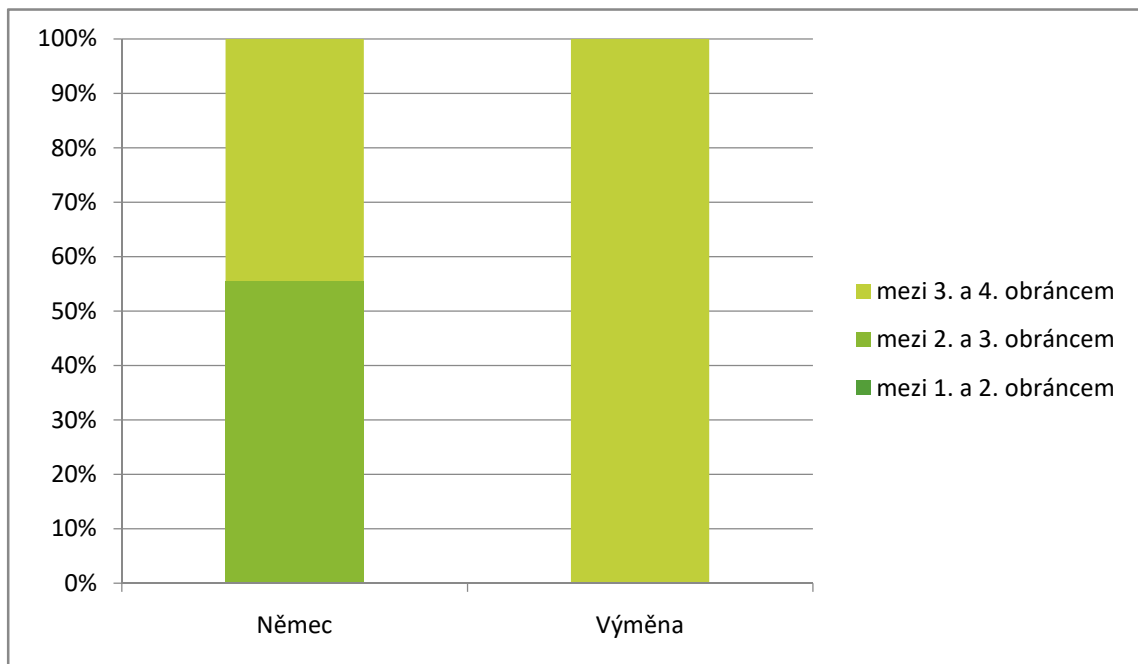
Obrázek 15

Úspěšné zakončení kombinace v odlišném postavení pivota.

Obrázek 16

Úspěšné zakončení pivota ve dvou nejhranějších útočných kombinacích v odlišném postavení.

5.2 Analýza družstva Norska

Vítězem evropského šampionátu se stal tým Norska. Analyzovala jsem čtyři utkání, a to dvě utkání z hlavní části. Nejprve utkání se Švédskem, které vyhrály 27:25, dále s Dánskem, které naopak prohrály 29:31. V semifinálovém utkání porazily Francii 28:20. Ve finále zvítězily nad dánským týmem 27:25.

V útočných herních kombinacích byl pivot využíván nejvíce ze všech šesti prvních týmů. Nejčastěji během čtyř analyzovaných utkání, Norky hrály „Němce“, kdy pivotky dostaly čtyři nahrávky, ale proměnily pouhou jednu. Norské pivotky dosáhly stoprocentní úspěšnosti střelby při klasické „Výměně“ krajní a střední spojky. Nejvíce přihrávek do pivota bylo při výměně střední spojky a krajní spojky s nahrávkou o křídlo a následným záběhem.

Norky využívaly při kombinaci „Němce“ převážně postavení pivota mezi krajním a středním obráncem. Také to bylo mnohem úspěšnější, kdy pivotky stavěly clony pro spojky, které mohly střílet nebo proskakovat. Míč se také dostal třikrát k pivotce. Tuto kombinaci zahrály třiatřicetkrát, z toho dvacetkrát s postavením pivota mezi obráncem krajní a střední spojky, kdy z toho padly celkem pět gólů. Zatímco „Němce“ s postavením pivota mezi středními obránci zahrály desetkrát a podařilo se proměnit pouze jeden gól. Třikrát pivot zběhl až mezi obránce křídla a krajní spojky, ale úspěšně se z toho nepodařilo zakončit ani jednou. Nejvíce se zakončovalo z prostoru střední spojky.

Při kombinaci „Falešný Němec“ měla pivotka postavení mezi středním a krajním obráncem, kdy dostala jednu přihrávku, kterou se podařilo proměnit v gól. Celkově největší zakončení při této kombinaci měla střední spojka.

Výměna krajní a střední spojky byla pro pivotky nejčastější v postavení mezi obránci na středu i mezi obráncem krajním a středním. Úspěšnější bylo, když pivotka měla postavení mezi trojkami, dostala tak tři přihrávky a proměnila je v tři góly. Výměna se hrála velmi často a zakončení z této kombinace bylo nejčastější ze střední a levé spojky. Při „Výměně s nahrávkou o křídlo“ pivot držel pozici mezi 2. a 3, nebo 4. a 5. obráncem, kde získal dokonce šest přihrávek. Podařilo se mu z toho proměnit pět gólů.

Norky hrály také velmi často, že křídla zabíhala mezi krajní obránce jedna a dva a pivotka držela pozici mezi 4. a 5. obráncem. Nejvíce při této kombinaci zakončovala levá spojka, po zaběhnutí pravého křídla.

Zapojován byl pivot také při přesilovce „Lajna“, kdy se Norky snažily stáhnout obranu, tak aby vzniklo přečíslení. Pivot držel pozici mezi 3. a 4. obráncem. Jednou se pokusily zahrát také v přesilové hře „Falešného Němce“, ovšem neúspěšně tato akce skončila technickou chybou.

Tabulka 4

Analýza herních kombinací Norska.

NÁZEV KOMBINACE NA SIGNÁL	ZAHŘANÁ AKCE	ZAKONČENÍ SPOJKY	ZAKONČENÍ KŘÍDLA	ZAKONČENÍ PIVOTA	NEZAKONČENO	TECHNICKÁ CHYBA	7M HOD/ VYLOUČENÍ
NĚMEC	33	3/10	2/4	1/3	10	1	4
FALEŠNÝ NĚMEC	10	3/4	2/2	1/1	1	1	1
VÝMĚNA	21	4/6	0/2	3/3	5	4	1
VÝMĚNA O KŘÍDLO	25	7/12	0/1	5/6	4	1	1
ZÁBĚH PRAVÉ SPOJKY	1	0	0	0	1	0	0
ZÁBĚH KŘÍDLA	11	1/3	0/2	2/2	2	1	1
PŘESILOVKA FALEŠNÝ NĚMEC	1	0	0	0	0	1	0
LAJNA PŘESILOVKA	5	2/2	0/1	1/2	0	0	0
CELKEM	107	20/37	4/12	13/17	23	9	8
ARITMETICKÝ PRŮMĚR	13,4				2,9	1,1	1

5.3 Analýza družstva Dánska

Dánský tým na mistrovství Evropy skončil na druhém místě. Ze čtyř analyzovaných utkání bylo prvním ze základní skupiny se Švédskem, které dopadlo v prospěch Dánska 25:23. Další utkání bylo v hlavní části s Norskem, které vyhrály Dánky 31:29. V semifinále Dánsko porazilo 27:23 Černou Horu a ve finále prohrálo s Norskem 25:27. Celkově dánský tým ve čtyřech sledovaných zápasech na post pivota moc často nepřihrával.

K nejhranějším kombinacím patří „Výměna“ mezi střední a krajní spojkou. Z třiceti osmi zahranych akcí se podařilo proměnit 18 gólů. Co se postavení týče, pivot zaujímal postavení spíše mezi středními obránci. Také při tomto postavení získala dánská pivotka dvě přihrávky, které následně proměnila. V postavení mezi krajní a střední spojkou pivotka stála jen párkrát, ale padlo z toho šest gólů. Celkově bylo postavení mezi středními obránci zahráno dvacet sedmkrát. Nejvíce se zakončovalo z postu levé spojky. Pokud pivotka stála mezi obránci krajní a střední spojky, pak se nejvíce zakončovalo z levého křídla. Na tuto kombinaci navazuje také „Výměna s nahrávkou o křídlo“, kdy se pivot snažil clonit mezi středními obránci. Pivot z této kombinace taktéž dvakrát úspěšně zakončoval.

Další velmi často hranou kombinací byl „Němec“. Pivot stál mezi 2. a 3., nebo 4. a 5. obráncem. Nezískal z této kombinace ani jednu přihrávku. Nejčastěji zakončovala pravá strana, ať už křídlo nebo spojka. Dvakrát se také pokusily zahrát „Falešného Němce“, ale bez úspěchu. Jednou se jim nepodařilo vůbec zakončit a jednou neproměnilo křídlo.

Jednou se při útočných kombinacích objevil „Záběh spojky“, kdy byla úspěšná střední spojka a proměnila gól.

V přesilových hrách nejvíce Dánky „Záběh spojky“, kdy se dvakrát dostal míč k pivotce, která ovšem měla 50% úspěšnost a dala pouze jeden gól. Čtyřikrát se také dostaly do střelby křídla, která proměnila pouze dva góly a měla také 50%. Jednou v přesilové hře zaběhlo křídlo mezi krajní obránce a podařilo se dát gól levé spoje.

Tabulka 5*Analýza herních kombinací Dánska.*

	ZAHARANÁ AKCE	ZAKONČENÍ SPOJKY	ZAKONČENÍ KŘÍDLA	ZAKONČENÍ PIVOTA	NEZAKONČENO	TECHNICKÁ CHYBA	7M HOD/ VYLOUČENÍ
VÝMĚNA	38	14/21	2/3	2/2	9	2	1
VÝMĚNA O KŘÍDLO	12	4/4	2/2	2/2	3	0	1
NĚMEC	32	5/9	3/5	0	11	6	1
FALEŠNÝ NĚMEC	2	0	0/1	0	1	0	0
ZÁBĚH SPOJKY	1	1/1	0	0	0	0	0
PŘESILOVKA ZÁBĚH SPOJKY	7	1/1	2/4	1/2	0	0	0
PŘESILOVKA ZÁBĚH KŘÍDLA	1	1/1	0	0	0	0	0
CELKEM	93	26/37	9/15	5/6	24	8	3
ARITMETICKÝ PRŮMĚR	13,3				3,4	1,1	0,4

5.4 Analýza družstva Černé Hory

Velkým překvapením bylo třetí místo Černé Hory. Prvním sledovaným utkáním z hlavní části s Francií, kdy Černá Hora prohrála 19:27. Další sledovaný zápas byl s Nizozemskem taktéž z hlavní části, které Černá Hora prohrála s velkým brankovým rozdílem 25:42. V semifinále Černohorky prohrály s Dánskem 23:27. Ve velmi vyrovnaném zápase o třetí místo však porazily v prodloužení Francii 27:25.

Nejčastější kombinací byla určitě „Výměna“, ve které pivot většinou zaujímal postavení mezi 2. a 3., nebo 4. a 5. obráncem. Nejvíce byla akce zakončena z prostoru střední spojky, ale s velmi nízkou úspěšností v zakončení. Do střelby chodilo také velmi často levé křídlo, které proměňovalo. Párkrát se také pivot schválně postavil mezi obránce křídla a krajní spojky na kraji brankoviště. I v tomto podání byla několikrát akce úspěšná a Černá Hora z ní dala čtyři góly. Nejvíce se zakončovalo z prostoru střední spojky.

I Černá Hora hrála velmi často kombinaci „Němce“, kterou hrály i ostatní týmy. Ovšem Černohorky tento signál hrály s pivotem mezi středními obránci, kdy se nejvíce zakončovalo z prostoru pravé spojky a bylo vybojovaných také hodně dvouminutových trestů a nařízených sedmimetrových hodů.

Velmi častou černohorskou kombinací byl také „Záběh křídel“, která zabíhala mezi obránce krajní a střední spojky a pivot držel postavení na druhé straně. Kombinace byla vcelku úspěšná, protože v obranách soupeřek často vznikal chaos.

V přesilových hrách zabíhaly jak spojky, tak křídla. Což se také vypláceno a právě z těchto kombinací dostaly pivotky možnost zakončovat. Další kombinací v přesilovce byl „Němec“, kdy pivot měl postavení mezi 3. a 4. obráncem a našel se clonit na proskok.

Celkově hra Černé Hory nebyla moc akční, dařilo se jim v rychlých útocích než, když hrály kombinačně na postavenou obranu 0:6.

Tabulka 6

Analýza herních kombinací Černé Hory.

	ZAHŘANÁ AKCE	ZAKONČENÍ SPOJKY	ZAKONČENÍ KŘÍDLA	ZAKONČENÍ PIVOTA	NEZAKONČENO	TECHNICKÁ CHYBA	7M HOD/ VYLOUČENÍ
VÝMĚNA	42	5/11	5/8	1/2	10	5	6
NĚMEC	27	3/9	2/2	2/2	6	5	3
ZÁBĚH KŘÍDLA	20	6/10	1/1	0	5	3	1
DVOJITÝ KŘÍŽ	1	0	0	0	1	0	0
FALEŠNÝ NĚMEC	1	0	0	0	1	0	0
PŘESILOVKA	5	1/3	0	0	1	1	0
ZÁBĚH SPOJKY	12	2/4	0	2/2	6	0	0
PŘESILOVKA NĚMEC	12	2/5	0/1	2/2	4	0	0
PŘESILOVKA ZÁBĚH SPOJKY	1	1/1	0	0	0	0	0
VÝMĚNA O KŘÍDLA	2	0/1	0	0	0	1	0
CELKEM	123	20/44	8/12	7/8	34	15	10
ARITMETICKÝ PRŮMĚR	12,3				3,4	1,5	1

5.5 Analýza družstva Francie

U Francie, která skončila na čtvrtém místě, jsem udělala analýzu čtyř utkání. V základní skupině analýzu s týmem Nizozemska, kdy Francie vyhrála 26:24. V hlavní skupině se utkala s Černou Horou, kterou porazila s velkým rozdílem 27:19. V semifinále pak prohrála se velkým brankovým rozdílem 20:28 s Norskem. Nakonec si Francie zahrála o třetí místo, kdy byl velmi vyrovnaný zápas, který skončil 22:22, a muselo dojít prodloužení hrací doby. Nakonec zápas skončil 25:27 v prospěch Černé Hory. Francie se tedy umístila na mistrovství Evropy na čtvrtém místě.

Kombinaci „Němce“ Francie hrála nejčastěji. Nejvíce se pivot stavěl mezi obránce 2. a 3, nebo 4. a 5., kdy se nejvíce zakončovalo z prostoru pravé spojky. Pivotka měnila své postavení mezi obránce tři a čtyři, z čehož se také nejvíce prosazovala pravá spojka. „Falešného Němce“ Francie během čtyř zápasů zahrála pouze 3 krát. Pivot dostal přihrávku, kterou však neproměnil, své postavení měl mezi středním krajním obráncem.

„Oběh“ s pivotem Francie také zkoušela, k pivotu se však míč nedostal. Postavení pivota bylo cíleně mezi středními obránci, ale mnohdy se stalo, že byla pivotka vytlačena ke krajní spojce na obraně.

Při „Výměně“ se pivot snažil držet pozici mezi 2. a 3, nebo 4. a 5. obráncem na opačné straně, než k výměně došlo. Nejvíce zakončovala levá spojka. Francie tuto kombinaci nehrála mockrát, tudíž se míč nedostal ani do pivota.

V přesilových hrách se hrálo s pivotem, který si šel k 9 metrové čáře pro míč. Házel míč zpátky střední spojce, ale měnil své postavení, čímž způsoboval mnohdy chaos v obraně soupeře.

Celkově Francie hraje hodně líbivou hází, kdy se v každém útoku se vyskytlo hned několik křížů a často na ně navazovaly s kombinacemi.

Tabulka 7

Analýza herních kombinací Francie.

	ZAHARANÁ AKCE	ZAKONČENÍ SPOJKY	ZAKONČENÍ KŘÍDLA	ZAKONČENÍ PIVOTA	NEZAKONČENO	TECHNICKÁ CHYBA	7M HOD/ VYLOUČENÍ
NĚMEC	41	11/12	1/6	3/5	12	5	1
FALEŠNÝ NĚMEC	3	2/2	0	0/1	0	0	0
OBĚH	8	2/3	1/1	0	2	2	0
VÝMĚNA	6	2/4	0	0	2	0	0
VÝMĚNA NAHRÁVKA KŘÍDLA	3	1/2	0	0	1	0	0
ZÁBĚH KŘÍDLA	2	1/1	0/1	0	0	0	0
PŘESILOVKA NĚMEC	1	0	0	0	0	0	1
PŘESILOVKA S PIVOTEM	6	1/3	1/3	0	1	1	0
ZÁBĚH SPOJKY	2	0	0	0	1	0	1
DVOJITÝ KŘÍŽ	4	1/3	0	0	1	0	0
CELKEM	76	21/30	3/11	3/6	20	8	3
ARITMETICKÝ PRŮMĚR	7,6				2	0,8	0,3

5.6 Analýza družstva Švédska

Švédský tým se umístil na pátém místě. K analýze jsem vysledovala tři utkání, a to ze základní skupiny proti Dánsku, které prohrály 23:25. Dalším byl zápas z hlavní skupiny proti Norsku, to také prohrály 25:27. Více štěstí měli při utkání s Nizozemskem o páté místo, kdy jasně vyhrály 37:32.

K útočným herním kombinacím, které se u Švédska nejvíce vykytovaly, patří určitě „Němec“, kterého celkově zahrály devětadvacetkrát. Jak je vidět v tabulce, zakončení pivota z této kombinace bylo pouze 25% úspěšnosti střelby. Pivotka u této kombinace držela postavení převážně mezi 2. a 3., nebo 4. a 5. obráncem. Často býval pivot vytlačen soupeřem mezi střední obránce. Nastaly také situace, kdy pivot schválně držel postavení na úplném kraji mezi posledními obránci. Pokud Švédky hrály v oslabení, odvolaly brankáře, aby měly šest hráček v poli, pak pivot při „Němci“ stál mezi 5. a 6. obráncem. Z čtyř přihrávek, které dostal, byly tři v postavení mezi 2. a 3., nebo 4. a 5. obráncem. Pouze jednou dostal přihrávku, když držel postavení mezi středními obránci. Nejvíce se zakončovalo z prostoru levé spojky, odkud také padly dva góly. Švédky zkusily jednou zahrát i „Falešného Němce“, ale kombinace nebyla úspěšná a skončila technickou chybou.

Další útočnou kombinací byla „Výměna“ mezi střední a krajní spojkou. Při této akci pivot také měnil postavení, pokud bylo cílem, aby střílela střední spojka, pivot se snažil své postavení držet mezi středními obránci tak, aby udělal střední spojce co nejlepší clonu pro střelbu. Právě z prostoru střední spojky se při této akci nejvíce zakončovalo a také měla největší úspěšnost střelby. Pivot často své postavení měnil svým zaběhnutím mezi 2. a 3., nebo 4. a 5. obránce. Podobnou kombinací je potom také „Výměna s nahrávkou o křídlo“, kdy křídlo vybíhá z rohu pro míč, nahrává nově nabíhající střední spojce a následně zabíhá mezi krajní obránce 1 a 2. Pivot přitom drží clonu mezi 4. a 5. obráncem. V kombinaci se pak pokračuje další křížem střední spojky s krajní.

Objevily se také akce se záběhy. Pravá spojka zaběhla mezi 4. a 5. obránce, pivot měl postavení mezi 1. a 2. obráncem. Z této kombinace dostal jeden míč a proměnil ho v gól. Celkově toto byla úspěšná kombinace, kterou Švédsko mohlo zahrát víckrát. Jednou také zaběhlo křídlo mezi krajní obránce, ale akce úspěšná nebyla.

V přesilových hrách nejvíce zabíhala pravá spojka do druhého pivota. Jednou dokonce pivot dostal přihrávku a dal gól. U této kombinace pivot stál mezi 1. a 2. obráncem a pravá spojka po odehrání míče zaběhla mezi obránce 4. a 5. Nejvíce se zakončovalo z prostoru z levé spojky. Další úspěšnou kombinací v přesilové hře, byla „Lajna“. Cílem je přečíselit obranu, což se Švédsku dařilo a křídla byla ve střelbě 100% úspěšná.

Tabulka 8

Analýza herních kombinací Švédska.

	ZAHŘANÁ AKCE	ZAKONČENÍ SPOJKY	ZAKONČENÍ KŘÍDLA	ZAKONČENÍ PIVOTA	NEZAKONČENO	TECHNICKÁ CHYBA	7M HOD/ VYLOUČENÍ
NĚMEC	29	3/9	0/1	¼	8	5	2
FALEŠNÝ NĚMEC	1	0	0	0	0	1	0
VÝMĚNA	32	13/21	0/1	2/3	4	0	3
VÝMĚNA NAHRÁVKA KŘÍDLO	2	0	0	0	2	0	0
ZÁBĚH PS	3	1/1	0	1/1	0	0	1
ZÁBĚH KŘÍDLA	1	0	0	0	0	1	0
PŘESILOVKA ZÁBĚH PS	8	3/4	0/1	1/1	0	1	1
PŘESILOVKA LAJNA	3	0	3/3	0	0	0	0
CELKEM	79	20/35	3/6	5/9	14	8	7
ARITMETICKÝ PRŮMĚR	9,9				1,8	1	0,9

5.7 Analýza družstva Nizozemska

U Nizozemska jsem analyzovala tři utkání. Utkání ze základní skupiny proti Dánsku, které Nizozemky prohrály 24:26. Dalším utkání bylo v hlavní části proti Černé Hoře, kterou porazily 42:25. O 5. místo prohrály 32:37 proti Švédsku. Celkově se Nizozemky na mistrovství Evropy umístily na šestém místě.

Nejhranější kombinací Nizozemek během tří sledovaných utkání byl „Oběh“, který také hrála na šampionátu celá řada týmů. Z tohoto signálu ovšem pivot nezískal žádný míč, za to se dařilo proměňovat góly spojkám. Prostor, z kterého se nejvíc zakončovalo, byl prostor střední spojky. Pivot stál mezi středními obránci a snažil se cloněním udělat co nejlepší prostor pro střelbu střední spojce.

Nizozemský tým hrál taktéž „Němce“, útočnou kombinaci se zapojením pivota. Pivot po vyběhnutí a přihrávce zabíhá mezi 2. a 3., nebo 4. a 5. obráncem, záleží, z které strany se kombinace samozřejmě hraje. Pivot z této kombinace proměnil dva góly ze dvou přihrávek. Párkrát se pivot pokusil zběhnout mezi středními obránci, aby získal míč, ale neúspěšně. Z této kombinace se nejvíce zakončovalo z prostoru křídel. Na tuto kombinaci navazuje další útočná kombinace, „Falešný Němec“. Pivot vybíhá pro přihrávku, ale nedostává ji. Zabíhá mezi 2. a 3., nebo 4. a 5. obráncem. Míč střední spojka namísto pivotce nahrává krajní spojce.

Další kombinací byla „Výměna“ mezi střední a krajní spojkou a ta stejná kombinace akorát s nahrávkou o křídlo, které vybíhá z rohu pro přihrávku. Ani u jedné této akce se pivotu moc nedařilo. Svě postavení držel mezi 2. a 3. nebo 4. a 5. obráncem na opačné straně, než dochází k výměně mezi spojkami.

V přesilových hrách Nizozemky nejvíce hrály „Záběh spojky“ do druhého pivota, kdy se podařilo pivotu dát gól. Jednou se v přesilové hře hrál i „Němec“, byla z toho výhoda pro Nizozemky, kdy soupeřky dostaly dvouminutový trest.

Jednou se také objevilo zaběhnutí křídla, které bylo pro spojkou úspěšné. Křídlo zaběhlo mezi krajní obráncem a pivot držel pozici na druhé straně mezi 4. a 5. obráncem.

U nizozemského týmu se také objevily úseky, kdy se hrálo v sedmi lidech. Bylo to v situacích, když se snažily dorovnat skóre. Nizozemky potom v útoku hrály na dva pivoty a snažily se hodně chodit do kontaktu jedna na jedna, aby se obrana stáhla a vzniklo přečíslení.

Tabulka 9*Analýza herních kombinací Nizozemska.*

	ZAHARANÁ AKCE	ZAKONČENÍ SPOJKY	ZAKONČENÍ KŘÍDLA	ZAKONČENÍ PIVOTA	NEZAKONČENO	TECHNICKÁ CHYBA	7M HOD/ VYLOUČENÍ
OBĚH	24	12/14	0/1	0	5	2	2
NĚMEC	22	1/3	3/4	2/2	6	6	1
FALEŠNÝ NĚMEC	8	1/2	1/2	0/1	0	2	1
VÝMĚNA	9	1/4	0	0	4	1	0
VÝMĚNA O KŘÍDLO	12	6/7	0	0/1	3	0	1
PŘESILOVKA NĚMEC	1	0	1/1	0	0	0	0
PŘESILOVKA ZÁBĚH SPOJKY	9	1/3	3/4	1/1	0	1	0
ZÁBĚH KŘÍDLA	1	1/1	0	0	0	0	0
CELKEM	86	23/34	8/12	3/5	18	12	5
ARITMETICKÝ PRŮMĚR	10,6				2,3	1,5	0,6

6 ZÁVĚRY

Hlavním cílem práce bylo analyzovat útočné herní kombinace se zapojením pivota na mistrovství Evropy žen v házené 2022. Dle mých stanovených dílčích cílů byly následně postaveny výzkumné otázky: Které herní kombinace budou v utkání nejvíce realizovány a jaké v nich bude nejčastější postavení pivota? Dle sledovaných zápasů a následné analýzy jsem zjistila, že nejvíce byly hrané útočné kombinace němce a výměna. Tyto kombinace hrálo všech šest analyzovaných týmů. Při těchto kombinacích se objevovalo také odlišné postavení pivota. Dle analýzy, kterou jsem provedla, hraje postavení pivota velkou roli při zakončení.

Při klasickém němci se pivot objevoval na samotném kraji mezi obráncem křídla a krajní spojky, mezi obránci krajní spojky a středních obránců, ale také mezi středními obránci. Kombinace s postavením pivota mezi prvním a druhým obráncem se celkově zahrálo 13 krát, z čehož padl jediný gól, tudíž je úspěšnost 7,7%. Kombinace s postavením pivota mezi obráncem druhým a třetím se celkově zahrála 100 krát a padlo z toho 25 gólů. Úspěšnost je 25%. S postavením pivota mezi středními obránci byla úspěšnost nejvyšší 28,1%, kdy se kombinace zahrála 71 krát a gólů padlo 20. Pivotky se prosadily 5 krát z postavení mezi krajním a středním obráncem a čtyřikrát z postavení mezi středními obránci.

Při klasické výměně střední a krajní spojky hrálo postavení pivota taktéž velkou roli. S postavením pivota mezi prvním a druhým obráncem byla kombinace zahráná 16 krát a padlo z ní 6 gólů. Úspěšnost této kombinace byla tedy 37,5%. Když pivot dělal odblok mezi obráncem krajním a středním, pak byla úspěšnost 32,2%. Proměnilo se 19 gólů z 59 zahraničných akcí. S postavením pivota mezi středními obránci byla kombinace zahráná 73 krát s 29 góly. Tudíž byla úspěšnost nejvyšší s 39,7%. Co se týče pivotů, tak také oni v této kombinaci z tohoto postavení dali 8 gólů, z ostatního postavení žádný.

Bude mít vliv vstupní postavení pivota na úspěšnost kombinace? Z jasně daných výsledků dvou nejhranějších kombinací vychází to, že vstupní postavení pivota hraje velmi důležitou roli v úspěšnosti útočných herních kombinací. Pivot dělá mezi obránci práci, kterou málokdo vidí. Snaží se dělat místo pro střelbu svým spoluhráčům, snaží se odlákat obránce, tak aby museli zůstat obránci s pivotem a nevěnovali tolik pozornosti ostatním.

7 SOUHRN

Hlavním cílem této bakalářské práce byla analýza zapojení pivota do útočných herních kombinací na vybraných utkání mistrovství Evropy žen 2022 v házené. Analýza byla prováděná pouze na obranu 0:6 a v přesilové hře. Po vytvoření příslušné tabulky jsem vyhodnocovala všechna sledovaná utkání. Následovala syntéza dat, které jsem vysledovala a vytvoření grafů, v nichž jsou prvky a data znázorněny. Pozorovala jsem 11 utkání šesti nejlépe umístěných týmů. Jednalo se o týmy Norska, Dánska, Černé Hory, Francie, Švédska a Nizozemska. Jednalo se o vzájemné utkání těchto družstev ze základní části, hlavní části, utkání o páté, semifinále, utkání o třetí místo a samotné finále. Všechny zápasy jsem sledovala na www.ehftv.com.

Herní útočné kombinace jsem si značila a samozřejmě i zakončení čárkovou metodou do předem připraveného záznamového archu. Všechny získaná data jsem si přepsala do počítače a poté přenesla do Excelu. V Excelu jsem vytvořila tabulky s hodnotami. Při vyhodnocování jsem došla k závěru, že vstupní postavení pivota hraje v útočných herních kombinacích velkou roli. Na kombinacích, jako je němec nebo výměna, lze pozorovat, jak se kombinace mění s jiným postavením pivota. Samozřejmě jsem ovšem také zjistila, že tým, který méně dohrává na post pivota, nemusí nutně prohrát. Dalším důležitým faktorem ovlivňujícím výsledek utkání je samozřejmě úspěšnost střelby pivotů, protože právě post pivota by mělo mít jednu z největších procent v úspěšnosti při zakončování. Důležitou roli hraje také aktuální fyzická a psychická stránka hráče.

V bakalářské práci byly položeny 2 otázky: Které herní kombinace budou v utkáních nejvíce realizovány a jaké v nich bude nejčastější postavení pivota? Bude mít vliv vstupní postavení pivota na úspěšnost kombinace?

Jako dílčí cíle v bakalářské práci byly uvedeny: Připravit kritéria pro výběr sledovaných utkání, připravit záznamový arch, pozorovat utkání, provést analýzu a syntézu získaných dat.

8 SUMMARY

The main goal of this bachelor's thesis was the analysis of the pivot's involvement in offensive game combinations at selected matches of the 2022 European Women's Handball Championship. The analysis was only performed on the 0:6 defense and in the power play. After creating the appropriate table, I evaluated all the watched matches. This was followed by the synthesis of the data I tracked and the creation of graphs in which the elements and data are represented. I watched 11 matches of the six best placed teams. These were the teams of Norway, Denmark, Montenegro, France, Sweden and the Netherlands. It was a match between these teams from the regular part, the main part, the fifth place match, the semi-finals, the third place match and the final itself. I watched all the matches on www.ehftv.com.

I marked the game attack combinations and, of course, the ending with the dash method in a previously prepared recording sheet. I transcribed all the obtained data into my computer and then transferred it to Excel. I created tables with values in Excel. During the evaluation, I came to the conclusion that the entry position of the pivot plays a big role in offensive game combinations. On combinations such as a German or exchange, one can observe how the combination changes with a different position of the pivot. Of course, I also found out that the team that finishes less at the pivot post does not necessarily lose. Another important factor affecting the outcome of the match is of course the success rate of the pivots' shooting, because the pivot post should have one of the highest percentages of success in finishing. The current physical and psychological side of the player also plays an important role.

In the bachelor's thesis, 2 questions were asked: Which game combinations will be implemented the most in the matches and what will be the most common position of the pivot in them? Will the entry position of the pivot affect the success of the combination?

The following were listed as sub-goals in the bachelor's thesis: Prepare criteria for the selection of watched matches, prepare a record sheet, observe the match, perform an analysis and synthesis of the obtained data.

9 REFERENČNÍ SEZNAM

- Bešić, D. (2012). *Analýza pohybu hráčů na hřišti a jejich intenzita zatížení během utkání házené*. Diplomová práce, Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury, Olomouc. https://library.upol.cz/arl-upol/en/detail-upol_us_cat-0091948-Analyza-pohybu-hracu-na-hristi-a-jejich-intenzita-zatizeni-behem-utkani-hazene/
- Bělka, J., & Hůlka, K. (2013). *Diagnostika herního výkonu v basketbale a házené*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Bělka, J. & Salčáková, K. (2014). *Nebojme se házené (metodika a didaktika házené)*. Olomouc: Hanex.
- Bělka, J., Hůlka, K., Dudová, K., Háp, P., Hrubý, M., & Reich, P. (2021). *Teorie a didaktika sportovních her 1*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Delamarche, P., & Bindeau, B. (2011). Relevance of biological and biomechanics analysis in handball performance. *Science and analytical expertise in handball*, 129–134.
- Dobrá, L. (1977). *Didaktika sportovních her*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- Dobrá, L., & Semiginovský, B. (1988). *Sportovní hry – výkon a trénink*. Praha: Olympia.
- Dovalil, J., Choutka, M., Svoboda, B., Hošek, V., Perič, T., Potměšil, J., Vránová, J., & Bunc, V. (2002). *Výkon a trénink ve sportu*. Praha: Olympia, a. s.
- Dovalil, J., Choutka, M., Svoboda, B., Hošek, V., Perič, T., Potměšil, J., Vránová, J., & Bunc, V. (2009). *Výkon a trénink ve sportu. 3. vydání*. Praha: Olympia, a. s.
- Fajfer, Z. (2005). *Trenér fotbalu mládeže (6-15 let)*, 1. vydání. Praha: Olympia.
- Fleck, S. J., Smith, S. L., Craib, M. W., Denahan, T., Snow, R. E., & Mitchell, M. L. (1992). Upper extremity isokinetic torque and throwing velocity in team handball. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 6(2), 120-124. <https://www.semanticscholar.org/paper/Upper-Extremity-Isokinetic-Torque-and-Throwing-in-Fleck-Smith/336b144b1b20c69523d43bec649935b84dd824b6>
- Grasgruber, P. & Cacek, J. (2008). *Sportovní geny. 1. vydání*. Brno: Computerpress.
- Glaister, M. (2005). Multiple sprint work - Physiological responses, mechanisms of fatigue and the influence of aerobic fitness. *Sports Medicine*, 35(9), 757-777. https://edisciplinas.usp.br/pluginfile.php/6546999/mod_resource/content/1/glaister_2005.pdf
- Hianik, J. (2005). *Vybrané kapitoly z taktiky hádzanej II.:(základné obranné činnosti, hodnotenie herného výkonu družstva)*. Bratislava: Slovenský zväz hádzanej.
- Hianik, J., (2010). *Vzťah ukazateľov herného výkonu družstva k výsledku zápasu v hádzanej*. Bratislava: Fakulta telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského.

- Hianik, J. (2011). *Hádzaná v telocvični*. 1. vydání. Bratislava: Slovenský zväz hádzanej.
- Choutka, M. & Dovalil, J. (1991). *Sportovní trénink*. Praha: Olympia.
- Jančálek, S., Šafaříková, J., & Táborský, F. (1971). *Kapitoly z teorie a didaktiky házené I*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- Jančálek, S. et al. (1978). *Házená /Teorie a didaktika/*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- Jančálek, S., Šafaříková, J. & Táborský, F. (1989). *Házená: teorie a didaktika*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- Jansa, P., & Dovalil, J. et al. (2009). *Sportovní příprava*. Praha: Q.art.
- Konečný, J. (2022). *Pravidla házené*. Praha: Český svaz házené. https://www.hchlucin.cz/wp-content/uploads/2022/09/Pravidla_Hazene_el_komplet.pdf
- Lehnert, M., Novosad, J. & Neuls, F. (2001). *Základy sportovního tréninku I*. Olomouc: Hanex.
- Liška, V. (2005). *Brankář v házené*. Praha: Professional publishing.
- Matoušek, J. (1995). *Teorie a didaktika házené*. Brno: Masarykova univerzita
- Michalsik, L., B., Madsen, K., & Aagaard, P. (2015, February). Technical match characteristics and influence of body anthropometry on playing performance in male elite team handball. *J Strength Cond Res* 29(2), Technical Match Characteristics and Influence of Body Anthropometry on Playing Performance in Male Elite Team Handball.pdf.: 416–428, 201.
- Novosad, J., Fromel, K. & Lehnert M. (1998). *Základy sportovního tréninku*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Nykodým, J. et al. (2006). *Teorie a didaktika sportovních her*. Brno: Masarykova univerzita.
- Rivilla-Garcia, J., Grande, I., Sampedro, J., & Van Den Tillaar, R. (2011). Influence of opposition on ball velocity in the handball jump throw. *Journal of sports science & medicine*, 10(3), 534. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3737803/pdf/jssm-10-534.pdf>
- Saavedra, J. M., Halldórsson, K., Kristjánssdóttir, H., Forgeirsson, S. & Sveinsson, G. (2019). Anthropometric characteristics, physical fitness and the prediction of throwing velocity in handball men young players. *Kinesiology*, 51(2), 253-260. <https://hrcak.srce.hr/file/332289>
- Silva, J. M. (2006). Psychological Aspects in the Training and Performance of Team Handball Athletes. In J. Dosil (Ed.) *The Sport Psychologist's Handbook: A Guide for Sport-Specific Performance Enhancement*. John Wiley and Sons. https://www.researchgate.net/publication/229940687_Psychological_Aspects_in_the_Training_and_Performance_of_Team_Handball_Athletes

- Spencer, M., Bishop, D., Dawson, B., & Goodman, C. (2005). Physiological and metabolic responses of repeated-sprint activities - Specific to field-based team sports. *Sports Medicine*, 35(12), 1025-1044. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/16336007/>
- Sporiš, G., Vuleta, D., Vuleta, Jr., D., & Milanovič, D. (2010). Fitness Profiling in Handball: Physical and Physiological Characteristics of Elite Players. *Collegium Antropologicum*, 34(3), <http://hrcak.srce.hr/file/89525>.
- Steinhöfer, D. (2008). *Athletiktraining imsportspiel*. Münster: Philippka-Sportverlag.
- Táborský, F. et al. (2009). *Metodologická východiska pozorování a hodnocení herního výkonu*. Praha: Karolinum.
- Tůma, M., & Tkadlec, J. (2002). *Házená*. Praha: Grada Publishing, spol. s.r.o.
- Tůma, M. (2015). *Multimediální učebnice sportovních her II*. Praha: Univerzita Karlova.
- Tůma, M. (2022). Český svaz házené. <https://www.handball.cz/svaz/svaz>
- Vanja R. (2012). *Role and importace of a goalkeeper in handball*. From the World Wide. <https://vanjaradic.fi/role-and-importance-of-a-goalkeeper-in-handball/>
- Votík, J., & Zalabák, J. (2006). *Trenér fotbalu "C" licence (učební texty pro vzdělávání fotbalových trenérů)*. 3. upravené vydání. Praha: Olympia.
- Wadley, G., & Le Rossignol, P. (1998). The relationship between repeated sprint ability and the aerobic and anaerobic energy system. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 1(2), 100- 110. [http://doi.org/10.1016/s1440-2440\(98\)80018-2](http://doi.org/10.1016/s1440-2440(98)80018-2)
- Zahradník, D., & Korvas, P. (2012). *Základy sportovního tréninku*. Brno: Masarykova Univerzita.
- Zaťková, V., & Hianik, J. (2006). *Hádzaná*. Bratislava: Universita Komenského.